

DE SCHRIFTEN ZIJN HET,
DIE VAN *Mij* GETUIGEN

Hugo Bouter

DE SCHRIFTEN
ZIJN HET, DIE VAN
MIJ GETUIGEN

Meditaties over het Nieuwe Testament

De Schriften zijn het, die van Mij getuigen
Meditaties over het Nieuwe Testament

Auteur: Hugo Bouter
Vormgeving: Jan Paul Spoor
Copyright © OudeSporen online uitgeverij
Eerste editie 2021

ISBN/EAN 978-94-91797-53-8
NUR 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of mechanisch, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Want het getuigenis van Jezus is de geest van de profetie'.

Openbaring 19:10

INHOUD

Voorwoord.	9
1. De Schriften zijn het die van Mij getuigen.	11
2. Gezeten aan Gods rechterhand	15
3. Meditatie over 3:16	21
4. De Meester wilde een Dienstknecht worden.	23
5. De gegevenen van de Vader	29
6. De onthulling van Gods wijsheid door Woord en Geest	33
7. Het zoonschap van de christen.	37
8. De verborgenheid van de vleeswording.	41
9. De verborgenheid van Christus en de gemeente.	45
10. De verborgenheid van de opname	51
11. De wapens van het licht	55
12. De aarde en haar volheid	59
13. Alles wat in de wereld is	63

14. Totdat Hij komt.	65
15. Kenmerken van de laatste dagen	69
16. Het nieuwe lied in het boek Openbaring.	75
17. De aanbidding van het Lam	79
18. Acht dingen die er straks niet meer zullen zijn in de nieuwe schepping.	89

VOORWOORD

Na enkele inleidende hoofdstukken over het belang van het geschreven Woord van God en de verbanden tussen het Oude en het Nieuwe Testament, volgen in deze bundel een reeks overdenkingen over belangrijke thema's in de evangeliën en de brieven van het Nieuwe Testament, alsook in het boek Openbaring. Het is steeds mijn bedoeling om hierbij Christus Zelf centraal te stellen.

Het is de hoop van de auteur en de uitgever dat deze meditatie tot geestelijke zegen en vrucht voor de lezers zullen zijn, en opbouw in het geloofsleven.

Gouda, najaar 2021

H. Bouter

1. DE SCHRIFTEN ZIJN HET DIE VAN MIJ GETUIGEN

Het belang van het geschreven Woord

De Heer Jezus wordt in de Bijbel ‘het Woord’ genoemd. Hij is het Woord van God in eigen Persoon, Hij openbaart de Vader. Het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (Joh. 1:1,14). Maar wat minder bekend is, is dat de Heer Jezus tijdens Zijn leven op aarde vaak geciteerd heeft uit de Schriften, uit het *geschreven* Woord van God zoals het toen bestond (wat wij nu het ‘Oude Testament’ noemen).

Hij erkende en respecteerde het goddelijke gezag van de Schriften, en bevestigde dat die van Hem getuigden. Om enkele voorbeelden hiervan te noemen:

- a. Mozes ‘heeft over Mij geschreven’ (Joh. 5:46);
- b. Abraham ‘verheugde zich erop dat hij Mijn dag zou zien, en hij heeft die gezien en zich verblijd’ (Joh. 8:56);
- c. David zelf noemde de Christus zijn ‘Heer’, hoe is Hij dan zijn Zoon? (Matt. 22:45; Mark. 12:37; Luk. 20:44).

1. *Bij de verzoeking in de woestijn* gebruikte de Heer drie uitspraken uit het boek Deuteronomium om de tegenstander te overwinnen, zoals eens David de reus Goliath tegemoet ging met slingerstenen in zijn tas. Eén steen was al voldoende in die geschiedenis, en even later doodde David de reus met diens eigen zwaard (zie 1 Sam. 17). Zo heeft Christus de duivel *eerst* verslagen bij deze confrontatie aan het begin van Zijn dienstwerk, zodat hij van Hem week voor een tijd, en *later* heeft Hij de definitieve overwinning op hem behaald op het kruis, ‘opdat Hij door de dood hem te niet zou doen die de macht over de dood had, dat is de duivel’ (Hebr. 2:14).

2. *Bij het begin van Zijn openbare dienst* haalde de Heer in de synagoge te Nazareth enkele verzen aan uit de profeet Jesaja. Het is heel leerzaam om deze passages te bestuderen in het verband waarin ze voorkomen (Jes. 61:1-2; Luk. 4:18-19, 21). In de bergrede zei de Heer dat Hij niet was gekomen om de wet of de profeten op te heffen, maar om de Schriften te *vervullen* (Matt. 5:17-18). Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, ‘zal niet één jota of één tittel van de wet voorbijgaan tot alles is gebeurd’.

Christus citeerde met grote regelmaat uit het geschreven Woord van God. Hij verwees in totaal naar ongeveer twintig personen uit het Oude Testament en citeerde uit negentien verschillende boeken. Hoe vaak zei Hij niet: ‘Er staat geschreven’, ‘de Schriften getuigen van Mij’, ‘de Schriften moeten vervuld worden’, ‘Hebt u niet gelezen’, etc. Tegen de sadduceeën, die de opstanding loochenden, zei Hij: ‘U dwaalt, daar u de Schriften niet kent, noch de kracht van God’ (Matt. 22:29). Hij citeerde daarbij uit Exodus 3:6, waar staat dat God de God is van Abraham, de God van Isaak en de God van Jakob. God

is niet een God van doden, maar van levenden! Terecht stonden de menigten versteld over Zijn leer. Wat is dit ernstig voor ongelovigen, want helaas zijn er nog steeds velen die denken dat met de dood alles afgelopen is.

3. *Toen het kruis dichterbij kwam*, zei de Heiland: ‘Zie, wij gaan op naar Jeruzalem en alles wat door de profeten is geschreven, zal aan de Zoon des mensen worden volbracht’ (Luk. 18:31). Vlak voordat Hij naar Getsemane ging, zei Hij: ‘Want Ik zeg u, dat dit wat geschreven staat aan Mij in vervulling moet gaan: ‘En met de wettelozen is Hij gerekend’. Immers, dat wat Mij betreft heeft een vervulling’ (Luk. 22:37; vgl. Jes. 53:12).

In de nacht waarin Hij werd verraden, wees Hij driemaal op de vervulling van profetieën aangaande Hemzelf (Matt. 26:31, 54; Mark. 14:49). Drie van de zeven kruiswoorden zijn Schriftaanhalingen (Matt. 27:46; Luk. 23:46; Joh. 19:28). Terwijl Hij stierf, nam Hij nog de woorden van de Schrift op Zijn lippen!

4. *Hetzelfde beeld zien wij na de opstanding*. Het vlees geworden Woord (en dat is de Heer ook nu nog – zie Lukas 24:39) respecteerde het *geschreven* Woord van God. Tegen de Emmaüsgangers zei de Heer: ‘O onverstandigen en tragen van hart in het geloven van alles wat de profeten hebben gesproken! Moest de Christus dit niet lijden, en zo in Zijn heerlijkheid binnengaan? En te beginnen met Mozes en alle profeten legde Hij hun uit wat in al de Schriften over Hem stond’ (Luk. 24:25-27).

Kruis en opstanding hebben dus geen verandering gebracht in Christus’ houding tegenover de Schriften. Dat is heel leerzaam.

Er is wat dit betreft zelfs een kleine *toevoeging*, want toen de Heer later op de opstandingsdag verscheen aan de vergaderde discipelen noemde Hij ook de *psalmen* (Luk. 24:44). Terwijl Hij tegenover de Emmaüsgangers sprak over Mozes en alle profeten, voegde Hij er in de bovenzaal dus de *psalmen* aan toe. *Alles* wat over Hem geschreven stond in de wet van Mozes, in de profeten en in de psalmen moest langs deze weg van lijden en opstanding in vervulling gaan. Heeft Hij toen misschien gewezen op Psalm 110, die spreekt over Zijn hemelvaart en Zijn ereplaats aan Gods rechterhand?

5. *Er zijn zelfs uitspraken van de verbeerlijkte Heer in de hemel, waarbij Hij verwijst naar de Schriften!* Dat is wonderlijk. Tegen Zijn dienstknecht Johannes op Patmos zegt Hij: ‘Vrees niet, ik ben de Eerste en de Laatste, en de Levende (...)’ (Openb. 1:18). En in de boodschap voor Filadelfia zegt Hij dat Hij ‘de sleutel van David heeft’. Opent Hij, dan zal niemand sluiten; sluit Hij, dan zal niemand openen (Openb. 3:7). Dit zijn rechtstreekse aanhalingen uit de profet Jesaja (Jes. 44:6; 22:22).

Ongetwijfeld is Christus Zelf de *sleutel* tot de hele Schrift. Hoeveel reden hebben wij dus om te bestuderen wat Mozes over *Hem* heeft geschreven in beelden, typen, voorschriften, wetten en rechtstreekse profetieën. Ik hoop dat de lezers overeenkomstig het voorbeeld van de gelovige Bereeërs de Schriften dagelijks zullen onderzoeken of deze dingen zo zijn (Hand. 17:11).

2. GEZETEN AAN GODS RECHTERHAND

Psalm 110:1 en de vervulling hiervan volgens het Nieuwe Testament

De onderstaande citaten leiden m.i. tot de volgende conclusies:

Christus is nu als de verheerlijkte Mens al gezeten in de troon van God in de hemel. Hij zit aan Gods rechterhand, aan de rechterhand van de Majesteit in de hoge, de rechterzijde van de troon in de hemelen, oftewel aan de rechterhand van de macht of de kracht van God.

‘Zet U aan Mijn rechterhand’, zo heeft God tegen Hem gesproken... totdat bij Zijn wederkomst de eindoverwinning wordt behaald en al Zijn vijanden gelegd worden tot een voetbank voor Zijn voeten.

HET GETUIGENIS VAN MATTHEÛS

‘De Heer heeft tot mijn Heer gezegd: Zit aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden onder uw voeten stel?’ Als dan David Hem ‘Heer’ noemt, hoe is Hij zijn Zoon?’ (Matt. 22:44-45).

‘Jezus zei tot hem: U hebt het gezegd. Ik zeg u evenwel: van nu aan zult u de Zoon des mensen zien zitten aan de rechterhand van de kracht en zien komen op de wolken van de hemel’ (Matt. 26:64).

HET GETUIIGENIS VAN MARKUS

‘David zelf heeft door de Heilige Geest gezegd: ‘De Heer heeft tot mijn Heer gezegd: Zit aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden onder uw voeten stel’. David zelf noemt Hem ‘Heer’, hoe is Hij dan zijn Zoon?’ (Mark. 12:36-37).

‘Bent U de Christus, de Zoon van de Gezegende? Jezus nu zei: Ik ben het. En u zult de Zoon des mensen zien zitten aan de rechterhand van de kracht en zien komen met de wolken van de hemel’ (Mark. 14:61-62).

‘De Heer Jezus dan, nadat Hij tot hen had gesproken, werd opgenomen in de hemel en ging zitten aan de rechterhand van God’ (Mark. 16:19).

HET GETUIIGENIS VAN LUKAS

‘Hij nu zei tot hen: Hoe zegt men dat de Christus een Zoon van David is? Want David zelf zegt in het boek van de psalmen: ‘De Heer heeft tot mijn Heer gezegd: Zit aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden tot een voetbank voor uw voeten stel’. David noemt Hem dus ‘Heer’, hoe is Hij dan zijn Zoon?’ (Luk. 20:41-44).

‘Van nu aan echter zal de Zoon des mensen zitten aan de rechterhand van de kracht van God’ (Luk. 22:69).

‘Want David is niet opgevaren naar de hemelen, maar hij zegt zelf: ‘De Heer heeft tot mijn Heer gezegd: Zit aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden tot een voetbank voor uw voeten stel’ (Hand. 2:34-35).

‘De God van onze vaders heeft Jezus opgewekt, die u hebt omgebracht door Hem te hangen aan een hout. Deze heeft God als Overste Leidsman en Heiland door zijn rechterhand verhoogd om aan Israël bekering en vergeving van zonden te geven’ (Hand. 5:30-31).

‘Hij echter, vol van de Heilige Geest, staarde naar de hemel en zag de heerlijkheid van God, en Jezus, staande aan Gods rechterhand, en zei: Zie, ik zie de hemelen geopend en de Zoon des mensen, staande aan Gods rechterhand’ (Hand. 7:55-56).

HET GETUIGENIS VAN PAULUS

‘(...) wie is het die veroordeelt? Christus Jezus is het die gestorven is, ja nog meer, die opgewekt is, die ook aan Gods rechterhand is, die ook voor ons bidt’ (Rom. 8:34).

‘(...) naar de werking van de macht van zijn sterkte, die Hij heeft gewerkt in Christus door Hem uit de doden op te wekken en Hem aan zijn rechterhand te zetten in de hemelse gewesten, boven alle overheid, gezag, kracht en heerschappij en elke naam die genoemd

wordt, niet alleen in deze, maar ook in de toekomstige eeuw' (Ef. 1:19-21).

'Als u nu met Christus opgewekt bent, zoekt dan de dingen die boven zijn, waar Christus is, gezeten aan Gods rechterhand' (Kol. 3:1).

'Deze, die de uitstraling is van zijn heerlijkheid en de afdruk van zijn wezen en die alle dingen draagt door het woord van zijn kracht, is, nadat Hij door Zichzelf de reiniging van de zonden tot stand heeft gebracht, gaan zitten aan de rechterhand van de Majesteit in de hoge' (Hebr. 1:3).

'Tot wie van de engelen echter heeft Hij ooit gezegd: 'Zit aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden stel tot een voetbank voor uw voeten?' (Hebr. 1:13).

'De hoofdzaak nu van wat wij zeggen is, dat wij zo'n hogepriester hebben, die is gaan zitten aan de rechterzijde van de troon van de Majesteit in de hemelen' (Hebr. 8:1).

'Maar Hij, nadat Hij één slachtoffer voor de zonden geofferd heeft, is voor altijd gaan zitten aan Gods rechterhand en wacht voortaan, totdat zijn vijanden gelegd worden tot een voetbank voor zijn voeten' (Hebr. 10:12-13).

'(...) terwijl wij zien op Jezus, de overste leidsman en de voleinder van het geloof, die om de vreugde die voor Hem lag, het kruis heeft verdragen, terwijl Hij de schande heeft veracht, en die is gaan zitten aan de rechterzijde van de troon van God' (Hebr. 12:2).

HET GETUIGENIS VAN PETRUS

‘(...) door de opstanding van Jezus Christus, die aan Gods rechterhand is, heengegaan naar de hemel, terwijl engelen, machten en krachten Hem onderworpen zijn’ (1 Petr. 3:22).

HET GETUIGENIS VAN JOHANNES

‘Wie overwint, hem zal Ik geven met Mij te zitten op mijn troon, zoals ook Ik overwonnen en Mij gezet heb met mijn Vader op zijn troon’ (Openb. 3:21).

‘En ik zag in het midden van de troon en van de vier levende wezens en in het midden van oudsten een Lam staan als geslacht; het had zeven horens en zeven ogen, welke zijn de zeven Geesten van God, uitgezonden over de hele aarde’ (Openb. 5:6).

‘(...) want het Lam dat in het midden van de troon is, zal hen weiden en hen leiden naar bronnen van levenswateren, en God zal elke traan van hun ogen afwissen’ (Openb. 7:17).

3. MEDITATIE OVER 3:16

Bijna iedere Bijbellezer kent wel Johannes 3:16. Daar lezen we het volgende: *Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon heeft gegeven, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat maar eeuwig leven heeft*. Dat is een sleutelvers als het gaat om de prediking van het evangelie. De kern van de blijde boodschap wordt hierin tot uitdrukking gebracht.

Hetzelfde geldt eigenlijk voor 1 Timotheüs 3:16, waar we lezen over de grote verborgenheid van de godsvrucht, d.i. het dienen van de levende God. Het grote geheim hiervan is namelijk de Persoon van Christus, die God geopenbaard in het vlees is. De Heilige Geest heeft Zijn zegel op Hem gedrukt, de engelen waren getuige van Zijn geboorte, Zijn heilige leven op aarde en Zijn opstanding uit de doden. Christus is bij Zijn hemelvaart opgenomen in heerlijkheid en Hij wordt nu gepredikt onder de volken, en geloofd in de wereld.

Maar in 2 Timotheüs 3:16 gaat het om de laatste dagen en de zware tijden die zijn aangebroken. Wat is dan het richtsnoer voor onze handel en wandel? Het is het blijvende en onveranderlijke Woord van God. Dit is een sleutelvers voor de eindtijd: *Alle Schrift is door God ingegeven en nuttig om te leren, te weerleggen, te verbeteren en te onderwijzen in de gerechtigheid, opdat de mens Gods volkomen is, tot alle goed werk ten volle toegerust*. De toegewijde christen heeft ook in deze donkere tijd een richtsnoer en een baken, een houvast en een licht op zijn pad, namelijk het betrouwbare Woord van God.

Dit brengt ons bij Maleachi 3:16. Het thema is hier ook de trouw aan Gods Woord te midden van de ontrouw in de eindtijd, die door de profeet Maleachi uitvoerig wordt beschreven. Er was ontrouw onder de offeraars, onder onwaardige priesters, ontrouw in het huwelijk, onderdrukking en **onrecht** in de samenleving. Gelukkig werd er een gedenkboek voor Gods aangezicht geschreven, ten goede van hen die de Heere vreesden en Zijn naam in ere hielden (Mal. 3:16). God wilde hen en alle getrouwen sparen op de grote dag van Christus' komst, waarop het oordeel door Hem volkomen rechtvaardig zal worden uitgevoerd.

God denkt aan al de Zijnen, ook in de moeilijke omstandigheden van de eindtijd. Het laatste boek van het Oude Testament eindigt met Christus' verschijning als de Zon van de gerechtigheid (Mal. 4:2), het laatste boek van het Nieuwe Testament eindigt met Zijn komst als de blinkende Morgenster voor de bruidsgemeente die verlangend naar Hem uitziert. 'En de Geest en de bruid zeggen: Kom!' (Openb. 22:16-17). In 2 Petrus 1:12-21 vinden we beide aspecten van de wederkomst van Christus in hetzelfde Bijbelhoofdstuk.

4. DE MEESTER WILDE EEN DIENSTKNECHT WORDEN

Gedachten over de voetwassing

Voor het feest van het pascha nu heeft Jezus, die wist dat Zijn uur was gekomen dat Hij uit deze wereld zou overgaan naar de Vader en die de Zijnen die in de wereld waren, had liefgehad, hen liefgehad tot het einde. En tijdens de maaltijd, toen de duivel Judas Iskariot, de zoon van Simon, al in het hart gegeven had Hem over te leveren, stond Hij, terwijl Hij wist dat de Vader Hem alles in de handen had gegeven en dat Hij van God was uitgegaan en tot God heenging, van de maaltijd op en legde Zijn kleren af; en Hij nam een linnen doek en omgordde Zich. Daarna goot Hij water in het bekken en begon de voeten van de discipelen te wassen en af te drogen met de linnen doek waarmee Hij omgord was.

Hij kwam dan tot Simon Petrus; deze zei tot Hem: Heer, wast U mijn voeten? Jezus antwoordde en zei tot hem: Wat Ik doe, weet jij nu niet, maar je zult het hierna begrijpen. Petrus zei tot Hem: U zult mijn voeten geenszins wassen tot in eeuwigheid. Jezus antwoordde hem: Als Ik je niet was, heb je geen deel met Mij. Simon Petrus zei tot Hem: Heer, niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en

mijn hoofd! Jezus zei tot hem: Wie gebaad is, heeft alleen nodig zich de voeten te laten wassen, maar is geheel rein. En u bent rein, maar niet allen. Want Hij wist wie Hem zou overleveren; daarom zei Hij: U bent niet allen rein’.

Johannes 13:1-11

HET UUR IS GEKOMEN

Driemaal lezen we in deze perikoop dat Jezus bepaalde dingen wist (Joh. 13:1, 3, 11). Hij wist in de eerste plaats dat Zijn uur was *gekomen*, dat is een term die steeds betrekking heeft op Zijn naderende lijden en sterven (vgl. Joh. 12:23; 17:1; vgl. ook Joh. 7:6, 8 en Mark. 14:41). Elders zegt Hij dat het uur was *genaderd* (Matt. 26:45).

Maar de Heer verbindt dit uur van Zijn diepe lijden direct met de heerlijke resultaten ervan. Zijn uitgang uit deze wereld betekende Zijn terugkeer naar de Vader, Die Hem in de wereld had gezonden om de Vadersnaam groot te maken en het werk van de verlossing te volbrengen. Hij zou overgaan naar de Vader. Hij ging heen naar Zijn God (Joh. 13:1, 3).

Zo is het ook in het gebed van de Zoon tot de Vader (Joh. 17:1-5). Het uur was nu gekomen om de Zoon te verheerlijken en Hem te verhogen aan Gods rechterhand in de hemel. Hij keerde terug naar de Vader om als Mens de heerlijkheid te beërven, die Hij bij de Vader bezat lang voordat de wereld er was. Hij keerde dus niet met lege handen terug, zoals wij ook zien onder het volgende kopje, maar als

de Erfgenaam van alle dingen in hemel en op aarde. Het was om de hemelse vreugde die vóór Hem lag, dat Hij het kruis heeft verdragen en de schande heeft veracht (Hebr. 12:2).

Een ander belangrijk motief voor de lijdensweg van de Heer was Zijn liefde voor de Zijnen, die zonder einde en zonder grenzen was. Hij heeft ons liefgehad tot het einde, of ten volle (Joh. 13:1b). Hij had niet alleen Zijn Vader lief, Die Hem in de wereld had gezonden, maar ook al de Zijnen die in de wereld waren en die de Vader Hem als een liefdegave had geschonken. Die liefde dreef Hem eveneens ertoe Zichzelf over te geven in de dood en het ware Offerlam te worden. Hij zou de Zijnen, die in de wereld achterbleven, ook niet zonder Helper laten. Want Hij zou hun de Trooster zenden vanuit de tegenwoordigheid van de Vader, zoals wij later ook zien in deze hoofdstukken.

DE VADER HEEFT HEM ALLE DINGEN IN HANDEN GEGEVEN

De Heer wist in de tweede plaats ook dat de Vader Hem alles had toevertrouwd, evenals Abraham dat ooit had gedaan met zijn lievelingszoon Izak, die hij op het altaar had moeten opofferen (Gen. 24:36; 25:5). Dit offer is een bekend beeld van de dood en opstanding van Christus (Hebr. 11:18-19). Het lijden van de Zoon was een extra reden voor de Vader om aan Hem te denken en Hem alles in handen te geven. De Vader heeft de Zoon lief en Hij zal Hem straks grootmaken voor het oog van het heelal.

Vanwege het lijden van de dood heeft God Hem nu al bovenmate verhoogd en Hem de Naam geschonken boven alle naam, opdat in de Naam van Jezus zich zal buigen elke knie van hen die in de hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn, en elke tong zal belijden dat Jezus Christus de Heere is, tot heerlijkheid van God de Vader (Fil. 2:9-11). Dat zal ook werkelijk gebeuren, en geen schepsel is daarvan uitgezonderd. In Openbaring 19 verschijnt Hij in majesteit als de Koning van de koningen en de Heere van de heren (Openb. 19:16). Wat een dag zal dat zijn!

HET VERSCHIL TUSSEN BADEN EN WASSEN

Het is toch wel bijzonder dat de Heere der heren de Dienstknecht van de Zijnen wilde zijn! Hij heeft Zich niet geschaamd om te knielen in de bovenzaal en de voeten van Zijn discipelen te wassen, en af te drogen met de linnen doek waarmee Hij omgord was (Joh. 13:4-5). Hier op aarde droeg Hij de gordel van de volmaakte Dienaar, en heeft Hij Zichzelf vernederd tot in de dood. Straks bij Zijn verschijning zal Hij worden geëerd als het Woord van God in eigen Persoon (Openb. 19:13), en dan zal Hij alle dingen tot volheid brengen. We hebben al verwezen naar de Naam die op Zijn kleed en op Zijn heup geschreven zal staan: Koning van de koningen en Heere van de heren!

Zo lief had Hij u en had Hij ook mij, dat Hij de voeten van Zijn volgelingen wilde wassen en reinigen van alles wat ons op aarde kan aankleven en kan verontreinigen. En Hij reinigt ons nog steeds door middel van het waterbad van het Woord, om ons te heiligen en passend te maken voor Zijn eigen tegenwoordigheid (Ef. 5:26-27).

Want hij wil ons geschikt maken om deel met Hemzelf te hebben in Zijn hemelse heerlijkheid, na Zijn terugkeer naar de Vader (Joh. 13:8b).

Misschien begrijpen wij ook niet altijd dat de voetwassing hiertoe echt nodig is, evenals Petrus het niet kon begrijpen en met grote beslistheid weigerde zijn voeten door de Heer te laten wassen. Hij zag nog niet dat de Meester een Dienstknecht was geworden, Die alles wilde doen om de Zijnen het genot van de hemelse zegeningen te geven in Zijn nabijheid (Ef. 1). Petrus had ook niet begrepen dat hij in principe al rein was door het woord dat de Heer tot hen had gesproken, dus door middel van de wassing met het water van het Woord die ze bij hun roeping hadden ondergaan (Joh. 13:8-10; 15:3).

Wie het waterbad van het Woord heeft ondergaan bij zijn bekering, is geheel rein. Daaraan hoeven we niet te twijfelen. Maar de *dagelijkse* reiniging door het Woord blijft ook nodig om de gemeenschap met Hem te bewaren en Hem naar waarheid te kunnen dienen. Het is zoals met de priesters onder het oude verbond. Bij hun wijding ondergingen zij de complete wassing met water (Lev. 8:6), maar voor hun dagelijkse dienst in het heiligdom moesten zij toch telkens hun handen en voeten wassen met het water uit het koperen wasvat (Ex. 30:18-21). De complete wassing spreekt van de eenmalige wassing van de wedergeboorte en de vernieuwing van de Heilige Geest (Tit. 3:5), maar de dagelijkse wassing is nodig om onze handel en wandel in overeenstemming te brengen met de eisen van Gods Woord.

De Heer zegt duidelijk dat zij geheel *rein* waren, met uitzondering van Judas die Hem zou overleveren (Joh. 13:10-20). Want Hij wist wie Hem zou overleveren. Dit is de derde keer in deze passage dat

we lezen dat Hij wist wat er ging gebeuren. De aanwijzing van de verrader ontroerde de Heer bij de paasmaaltijd die Hij met Zijn discipelen hield, en Judas werd door Hem ontmaskerd als een werktuig van de satan. Maar het was allemaal nodig, opdat de Schrift zou worden vervuld (Joh. 13:18; Ps. 41:10).

DE VOETWASSING ALS VOORBEELD VOOR ONS

Ondertussen heeft de Meester ons hiermee een praktisch voorbeeld van zelfverloochening en dienstbaarheid tegenover elkaar nagelaten, dat wij dagelijks mogen navolgen (Joh. 13:12-17). Dat is zeker niet altijd eenvoudig, maar het is wel in overeenstemming met het nieuwe liefdegebod, waarover de Heer later spreekt nadat Judas verdwenen is in de nacht. De goddelijke maatstaf van dit gebod is Jezus' eigen liefde voor de Zijnen (Joh. 13:34-35).

Soms zullen we diep moeten neerbuigen voor de ander om de voeten van onze medebroeder of zuster te kunnen wassen. Maar Hij heeft ons dit voorbeeld gegeven, 'opdat ook u doet zoals Ik u heb gedaan' (vs. 15). Want een slaaf is niet groter dan zijn Heer, en een gezant niet groter dan zijn Zender. En de Heer prijst ons gelukkig (of 'zalig'), als wij Zijn voorbeeld navolgen (vs. 17).

5. DE GEGEVENEN VAN DE VADER

Ik heb Uw naam geopenbaard aan de mensen die U Mij uit de wereld hebt gegeven. Zij waren de uwen en U hebt ze Mij gegeven’.

Johannes 17:6

‘Zie, Ik en de kinderen die God Mij gegeven heeft’.

Hebreeën 2:13

GEGEVENEN

In het Oude Testament kende men de Nethinim (= gegevenen), oftewel de tempelhorigen. Zij waren oorspronkelijk slaven uit de omringende volken en werden aan Gods heiligdom gegeven voor allerlei taken die daar moesten worden verricht (Num. 31:30; Joz. 9:26-27; 1 Kron. 9:2). Na de ballingschap kregen ze een meer zelfstandige positie als tempeldienaars en woonden ze ook in de nabijheid van Gods heiligdom (Neh. 11:20-21).

Ik denk dat we een parallel kunnen trekken tussen deze personen, die als dienstknechten aan het heiligdom ter beschikking werden gesteld, en onszelf als kinderen van God die geheiligd zijn om priesterdienst

te verrichten in het hemelse heiligdom. Christus schaamt Zich niet ons Zijn broeders te noemen, en Hij heeft ons ook de Vadernaam verklaard na Zijn opstanding uit de doden. Te midden van de gemeente van de verlostten gaat Hij voor in de lofprijzing jegens God de Vader, en heft Hij als de grote Koorleider Zelf de lofzang aan (Ps. 22:23; Hebr. 2:11-12; 10:19-22).

Het bijzondere voorrecht is dus dat wij een *persoonlijke* relatie met de Heiland en met de Vader mogen genieten. Wij zijn niet slechts als dienaars aanwezig in het heiligdom, maar wij zijn als kinderen en zonen aan de Verlosser ten eigendom gegeven. De Vader heeft ons aan Zijn Zoon gegeven, en Christus heeft ons getrokken en verlost uit de tegenwoordige boze wereld. De gegevenen van de Vader zijn een kostbaar geschenk aan Zijn geliefde Zoon, en wij zullen ook met Christus worden verheerlijkt.

Het citaat over de kinderen die God Hem heeft gegeven (Hebr. 2:13), is ontleend aan de profet Jesaja. Daar is Jesaja zelf aan het woord, en hij zegt van zijn eigen kinderen: ‘Zie, ik en de kinderen die de HEERE mij gegeven heeft, dienen tot tekenen en wonderen in Israël, afkomstig van de HEERE van de legermachten, Die op de berg Sion woont’ (Jes. 8:18). Inderdaad waren Jesaja en zijn beide zoons, aan wie God namen met een zinnebeeldige betekenis had laten geven (Jes. 7:3; 8:3), mensen die in hun tijd als tekenen dienden onder Israël. Bovendien typeerden zij echter, zonder het zelf te weten, een kostbare nieuwtestamentische waarheid. Zij spraken van het geschenk van de verlostten, die God in Zijn eeuwige liefde aan Zijn Zoon heeft gegeven. In feite heeft God ons Zijn eigen Zoon geschonken, en tevens heeft Hij de gelovigen aan Christus gegeven

en in een liefdesrelatie met Hem gebracht. Zij waren de uwen en u hebt ze Mij *gegeven* (Joh. 17:6).

In Johannes 17 spreekt de Heer in totaal zevenmaal over de Zijnen als de *gegevenen* van de Vader (Joh. 17:2, 6-9, 12, 24). Laat het goed tot ons doordringen dat wij de liefdegave van de Vader aan Zijn Zoon zijn. Wij zijn die bijzondere schat die Hij boven alles waardeert en waarvoor Hij Zichzelf heeft overgegeven (vgl. Matt. 13:44-46). Op de dag van Zijn verheerlijking zal Hij hiermee voor de Vader treden, want de gemeente van de verlostten is de vrucht van de arbeid van Zijn ziel. Dan zal Hij het herhalen met een diepere vreugde dan die van de profeet Jesaja: ‘Zie, Ik en de kinderen die God Mij gegeven heeft’.

6. DE ONTHULLING VAN GODS WIJSHEID DOOR WOORD EN GEEST

Wij hebben niet de geest van de wereld ontvangen, maar de Geest die uit God is, opdat wij weten de dingen die ons door God geschonken zijn. Hiervan spreken wij ook, niet met woorden door menselijke wijsheid geleerd, maar met [woorden] door [de] Geest geleerd, terwijl wij geestelijke [dingen] door geestelijke [woorden] meedelen’.

1 Korinthiërs 2:12-13

DE COMMUNICATIE VAN GODS WIJSHEID

Wij kunnen ons afvragen hoe de wijsheid van God, de verborgenheden van Gods hart, aan mensen kunnen worden bekendgemaakt. Hoe verwerven wij goddelijke wijsheid? Is dit iets mystieks? Moet men afdalen in de diepten van het eigen hart, om zo tot de wijsheid van God te kunnen opklimmen? Nee, de Geest van God is neergedaald uit de hemel en Hij heeft alle heilsgeheimen geopenbaard. Maar de Geest werkt altijd door middel van het Woord. De wijsheid van God is ons meegedeeld in het door de Geest geïnspireerde Woord.

De apostel Paulus onderscheidt in 1 Korinthiërs 2 drie fasen in de mededeling van de verborgen wijsheid van God, nl. openbaring, inspiratie en verlichting:

1. De Geest heeft de gedachten van God bekendgemaakt aan de apostelen en profeten van het Nieuwe Testament (vs. 10-12).
2. Geïnspireerd door de Geest hebben de apostelen de diepten van Gods wijsheid verbreed in woord en geschrift, terwijl zij geestelijke [dingen] door geestelijke [woorden] communiceerden (vs. 13).
3. Dezelfde Geest is ook werkzaam in bekeerde, géestelijke mensen, zodat zij deze dingen kunnen begrijpen en door de verlichting van de Geest kunnen aannemen (vs. 14-16).

Paulus beklemtoont dat de mededeling van Gods wijsheid het werk is van de Geest van God. De Geest speelt een beslissende rol in elk van deze drie fasen van de openbaring van de wijsheid van God. Zowel de bekendmaking als de verbreiding, alsook de aanneming ervan is het werk van de Geest. De Geest heeft allereerst gewerkt in de apostelen om hen in te wijden in de wijsheid van God. Hij heeft hun niet alleen in herinnering gebracht wat Christus hun al had meegedeeld tijdens Zijn leven op aarde, maar Hij heeft hen in de hele waarheid geleid, in de hele raad van God (Joh. 14:26; 16:13; Hand. 20:27). De Geest van God heeft hun de heerlijkheid van de hemelse Heer getoond en het volle resultaat van Zijn verzoeningswerk, op grond waarvan mensen deelgenoot worden gemaakt van de hemelse dingen. Hij heeft hun ook de *toekomstige* dingen verkondigd.

In de tweede plaats heeft de Geest de apostelen willen gebruiken voor de verdere verbreiding van de goddelijke wijsheid. Zij hebben hiervan gesproken, ‘niet met woorden die menselijke wijsheid leert, maar die de Geest leert, geestelijke [dingen] door geestelijke [woorden] mededelende’ (1 Kor. 2:13). God is een *geest* (Joh. 4:24), en de dingen van God zijn géestelijke dingen: ze hebben betrekking op géestelijke zaken en zegeningen. De mededeling hiervan is zelf ook in de eerste plaats *geestelijk* van aard: deze dingen worden door *geestelijke* woorden meegedeeld. Evenals de woorden van Christus ‘geest’ en ‘leven’ waren, hebben de woorden van de Geest een géestelijk karakter. Ze dragen het kenmerk van de adem van Gods Geest (Joh. 6:63; 2 Tim. 3:16; 2 Petr. 1:21).

In de derde plaats is ook het aannemen van de geïnspireerde woorden het gevolg van de werking van de Geest. De natuurlijke mens begrijpt niet wat van de Geest van God is. Alleen de *geestelijke* mens, de mens waarin de Geest woont en werkt, kan het beoordelen. De gelovige is uit de Geest geboren en hij bezit een nieuwe natuur die ‘geest’ is (Joh. 3:6). Hij heeft een nieuw, geestelijk leven ontvangen, een opstandingsleven. Er is een nieuw levensbeginsel in hem werkzaam: de wet van de Geest van het leven in Christus Jezus (Rom. 8:2). Bovendien bezit hij de persoonlijke inwoning van de Geest Zelf, die met zijn ‘geest’ getuigt dat hij een kind van God is (Rom. 8:16).

Deze beide zegeningen, het leven van de opgestane Christus en de inwoning van de Geest, maken de gelovige tot iemand die *geestelijk* is. Hierdoor bezit hij inzicht in de dingen van God. Hij bezit de bekwaamheid de woorden van de Geest – de woorden van de Schrift – te beoordelen. Hij overweegt deze woorden in zijn hart en begrijpt zo wat de zin van de Here is. Zo iemand krijgt inzicht in de

gedachten van God, in Zijn raadsbesluiten van genade, doordat hij 'de zin van Christus' heeft, d.i. het gemoed, het denken van Christus. Wij kennen dus de wijsheid van God, doordat wij als christenen (1) deelhebben aan Christus, die Zelf de belichaming van deze wijsheid is. Wij kennen de wijsheid van God ook doordat wij (2) worden verlicht door de Geest en doordat de Geest, die de diepten van Gods wijsheid kent en doorzoekt, ons leven beheerst.

7. HET ZOONSCAP VAN DE CHRISTEN

‘Van hen is het zoonschap’.

Romeinen 9:4

Het woord ‘zoonschap’ komt vijfmaal voor in het Nieuwe Testament. Het wordt alleen gebruikt door de apostel Paulus en ook wel vertaald met de term ‘adoptie’ of ‘aanneming’. Het betekent letterlijk het gesteld worden in de plaats en de toestand van een zoon, hoewel men oorspronkelijk geen deel daaraan had.

In Romeinen 9:4 wordt het in *collectieve* zin gebruikt voor de unieke positie van het volk Israël (vgl. Ex. 4:22-23). Uit Egypte had God Zijn zoon, namelijk Zijn volk geroepen. In Romeinen 8:23 wordt het in *toekomstige* zin gebruikt: het zoonschap in zijn volle betekenis sluit de verlossing van het sterfelijke lichaam in. Ons lichaam zal worden veranderd bij de komst van de Heer.

Romeinen 8:15 en Galaten 4:5 spreken over de *huidige* voorrechten van het zoonschap: ‘Want u hebt niet ontvangen een geest van slavernij, om opnieuw te vrezen, maar u hebt ontvangen een Geest van zoonschap, waardoor wij roepen: Abba, Vader!’ Hier zien wij de relatie met onze hemelse Vader. De laatste plaats, Efeziërs 1:5,

behandelt Gods *eeuwige raadsbesluit* ten aanzien van Zijn kinderen en zonen. Wij lezen hier: ‘Hij heeft ons tevoren door Jezus Christus tot het zoonschap voor Zichzelf bestemd, naar het welbehagen van Zijn wil’. Het was Gods eeuwig voornemen en welbehagen om mensen, die in zichzelf volkomen onwaardig hiertoe waren, als zonen voor Zijn aangezicht te plaatsen en Zijn vreugde in hen te vinden.

Het zoonschap staat in de Galatenbrief in tegenstelling tot de vroegere positie van onmondigheid en slavernij, hetzij onder de wet, hetzij onder de afgodendienst (Gal. 4, resp. vs. 3 en 8). Het slaafse dienen van de wet wordt hier op één lijn gesteld met het dienen van de afgoden. Het valt allemaal onder de eerste beginselen van de wereld, waarvan wij door de dood van Christus gescheiden zijn (Gal. 4:9). Wij behoren tot een andere wereld, en zijn overgeplaatst in het rijk van de Zoon van Gods liefde. Daarom gedragen wij ons als volwassen zonen en hoeven niet meer te worden gevoed met de eerste beginselen van de religieuze wereld. De dood van Christus heeft ons voor altijd gescheiden van de wet als tuchtmeester, en als ‘voedster’ (Gal. 3:23-25). Door het kruis zijn niet alleen de afgodische machten overwonnen en ontwapend, maar is ook het handschrift van de wet – de schuldbrief die tegen ons getuigde door zijn inzettingen – uitgewist en tenietgedaan (Kol. 2:14-17).

Noch de afgodische wereld, noch de Joodse religieuze wereld waarin de wet haar gezag uitoefent, is bepalend voor ons gedrag. De opgestane Christus is onze Leefregel. Wij zijn met Christus afgestorven aan de eerste beginselen van de wereld, de elementen waaruit ze is opgebouwd, en daarom ook aan godsdienstige filosofieën en louter menselijke tradities (Kol. 2:8, 20). Wij zijn vrijgemaakt van de wet,

gestorven aan het stelsel waarin mensen gevangen waren, zodat wij dienen in nieuwheid van de Geest en niet in oudheid van de letter (Rom. 7:6). Wij staan in de christelijke vrijheid en zijn geen slaven meer. Wij zijn *zonen*, en als zódanig dienen wij God in de kracht van de Heilige Geest.

8. DE VERBORGENHEID VAN DE VLEESWORDING

En ongetwijfeld, groot is de verborgenheid van de godsvrucht: Hij die geopenbaard is in het vlees, gerechtvaardigd in de Geest, gezien door de engelen, gepredikt onder de volken, geloofd in de wereld, opgenomen in heerlijkheid'.

1 Timotheüs 3:16

Tweemaal onthult de apostel Paulus een *grote* verborgenheid in zijn brieven. De eerste heeft betrekking op de vleeswording van het Woord, de menswording van Christus, de tweede gaat over het geheimenis van Christus en de gemeente. Paulus schrijft aan zijn medewerker Timotheüs over de orde en het gedrag in het huis van God, dat is de gemeente van de levende God, de *pilaar* en *grondslag* van de waarheid. God wordt gediend in Zijn huis hier op aarde, waarin de waarheid van God en van Christus wordt hooggehouden te midden van een donkere wereld.

Gods kinderen schijnen als hemellichten in deze duistere wereld (Fil. 2:15), maar wat is het geheim van hun dienst aan de levende en waarachtige God? Dat is de Persoon van Christus Zelf, die de verborgenheid van de godsvrucht (d.i. het vrezen en dienen van

God) is: ‘Hij die geopenbaard is in [het] vlees, gerechtvaardigd in [de] Geest, gezien door [de] engelen, gepredikt onder [de] volken, geloofd in [de] wereld, opgenomen in heerlijkheid’ (vgl. 1 Tim. 3:15-16).

Deze verborgenheid wordt even hiervoor ‘de verborgenheid van het geloof’ genoemd, die moet worden vastgehouden in een rein geweten (1 Tim. 3:9). Om echt te kunnen functioneren als leden van het huis van God, als levende stenen, moet Christus in ons hart de plaats hebben die Hem toekomt. Hij is immers de inhoud, de kern van het getuigenis dat uitgaat van de tempel van de levende God. De grootheid van Zijn Persoon en werk moet worden megedragen in de harten van de gelovigen. Zo is Hij het geheim van de godsvrucht, van het dienen van God, het geheim van het geloof dat in een rein geweten bewaard moet worden.

Alleen waar *Hij* wordt getoond en geopenbaard door en in de gelovigen, wordt zichtbaar Wie God is en waar Hij woont – in Zijn tempel, in Zijn huis.

Er zijn volgens de apostel zes aspecten te noemen van dit geheimenis van de godsvrucht:

1. God is geopenbaard in het vlees. Christus’ waarachtige godheid en mensheid worden door het geloof onderkend en bewonderd. Hij is God en Mens in één Persoon, het vleesgeworden Woord (Joh. 1:14-18). Hij heeft Zichzelf vernederd door de gedaante van een Slaaf aan te nemen, en de mensen gelijk te worden (Fil. 2:7). Hij heeft de menselijke natuur aangenomen en deelgenomen aan bloed en vlees (Hebr. 2:14). Daarvan mogen wij gelovig

getuigenis afleggen. Alleen op die manier kon Hij onze Redder worden en de machten van zonde, dood en Satan tenietdoen.

2. De Heilige Geest erkende en bezegelde Zijn volmaakte mensheid. Onze Heer is niet alleen geopenbaard in het vlees, Hij is ook ‘gerechtvaardigd in de Geest’, d.i. bewezen rechtvaardig te zijn reeds tijdens Zijn leven hier op aarde en later ook door Zijn glorieuze opstanding uit de doden (vgl. Rom. 1:4). De Heilige Geest verleende het zegel van Zijn goedkeuring aan de Zoon, en Hij daalde dan ook in de gedaante van een duif op Hem neer (Joh. 1:32-33).
3. De engelen bewonderden Hem ook. Hij is gezien door de engelen sinds Zijn menswording. Zij zagen in Hem de wonderbare wijsheid van God, en zij dienden Hem – wij lezen hierover diverse malen in de evangeliën (Mark. 1:13; Luk. 22:43; 24:4-8). De engelen zijn nog steeds begerig een blik te werpen in de wonderbare dingen die het heil betreffen (1 Petr. 1:12). Zij worden ook als dienende geesten door God uitgezonden ten behoeve van de gelovigen (Hebr. 1:14).
4. In Christus werd de genade van God geopenbaard voor een verloren wereld. Het heil dat in Hem werd gezonden, beperkte zich niet tot het Joodse volk, hoewel het wel uit de Joden is (Joh. 4:22). Christus is ‘gepredikt onder de volken’, ‘verkondigd onder de heidenen’.
5. Zo is Hij ‘geloofd in de wereld’. Na het gesprek met de Samaritaanse vrouw werd Hij al erkend als ‘de Heiland van de wereld’ (Joh. 4:42). Dit werk van de prediking wordt nog steeds

voortgezet tot de einden van het aardrijk. De evangelieboodschap komt tot Jood en heiden, want het evangelie is Gods kracht tot behoudenis voor eenieder die gelooft (Rom. 1:16-17).

6. Veertig dagen na Zijn opstanding is Hij ook ‘opgenomen in heerlijkheid’ (vgl. Hand. 1:9-11). Misschien mogen wij ons het zó voorstellen dat de wolk van Gods heerlijkheid Hem onttrok aan het oog van de discipelen, terwijl Hij in triomf werd binnengevoerd in de hemelse werkelijkheid. Johannes zegt dat God Hem in *Zichzelf* heeft verheerlijkt. Hij heeft Hem verheerlijkt met de heerlijkheid die Hij bij de Vader had voordat de wereld bestond (Joh. 13:32; 17:2-5).

Zo is Christus nu ook het Voorwerp van ons geloof. Wij weten ons verbonden met een hemelse Heer en Heiland, de verheerlijkte Mens in de hemel, die gezeten is aan de rechterhand van de Majesteit in de hoge (Hebr. 1:3). Bij de hemelvaart getuigden twee engelen van het feit dat Hij op dezelfde wijze zal terugkomen als Hij is opgenomen naar de hemel, om Zijn Koninkrijk hier op aarde te vestigen en alle vijanden teniet te doen.

9. DE VERBORGENHEID VAN CHRISTUS EN DE GEMEENTE

‘Deze verborgenheid is groot, maar ik doel op Christus en op de gemeente’.

Efeziërs 5:32

De verborgenheid van Christus en de gemeente is eveneens *groot*, zegt de apostel Paulus, zoals te lezen valt in de brief aan de Efeziërs: ‘Zo behoren ook de mannen hun eigen vrouwen lief te hebben als hun eigen lichamen. Wie zijn eigen vrouw liefheeft, heeft *zichzelf* lief. Want niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat, maar hij voedt en koestert het, evenals ook Christus de gemeente. Want wij zijn leden van Zijn lichaam, van Zijn vlees en van Zijn gebeente. ‘Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en die twee zullen tot één vlees zijn’. Deze verborgenheid is *groot*, maar de apostel doelt op Christus en op de gemeente (Gen. 2:24; Ef. 5:28-32).

Efeziërs 5 bevat dus een verwijzing naar Genesis 2:24, namelijk de vorming van Eva uit het gebeente en het vlees van Adam. Evenzo is

de bruid van Christus *uit Hem* genomen. De gemeente is de vrucht van Zijn dood en opstanding, ze dankt haar bestaan aan Hem. Ze bestaat uit alle leden van Zijn lichaam hier op aarde, en Christus is haar hemelse Hoofd. Dit is in twee opzichten waar:

1. Christus is het verheerlijkte Hoofd van de gemeente, die figuurlijk gesproken Zijn lichaam op aarde is (1 Kor. 10:16-17; 12:12-27; Kol. 1:18, 24; 2:19).
2. Als de laatste Adam is Hij ook het verzorgend Hoofd van de bruidsgemeente, en de gemeente is de bruid en de vrouw van het Lam (2 Kor. 11:2-3; Ef. 5:22-32; Openb. 19:6-10).

In de brieven van Paulus wordt deze grote verborgenheid meestal aangeduid als de verborgenheid van Christus (Ef. 3:4; Kol. 4:3), of de verborgenheid van God, d.i. Christus (Kol. 2:2), de verborgenheid die van alle eeuwen verborgen was in God (Ef. 3:9), of ook kortweg als ‘de verborgenheid’. We spreken dan met name over de brieven aan de Efeziërs en de Kolossenzen (Ef. 3:3-9; 5:32; Kol. 1:26-27; 2:2-3; 4:3). In Efeziërs 6:19 is nog sprake van ‘de verborgenheid van het evangelie’, die naar mijn overtuiging geen apart thema vormt. Want in het parallelgedeelte in Kolossenzen is weer sprake van ‘de verborgenheid van Christus’ (Kol. 4:2-4).

Aan het slot van de Romeinenbrief vinden we nog een heel uitvoerige omschrijving van de verborgenheid, en wel in een lofprijzing van de apostel Paulus. Hij sluit hiermee deze brief af, waarin het evangelie van God zo centraal staat: ‘Hem nu die machtig is u te bevestigen naar mijn evangelie en de prediking van Jezus Christus, naar de openbaring van de verborgenheid, die in de tijden van

de eeuwen verzwegen is geweest, maar die nu is geopenbaard en door profetische Schriften, naar het bevel van de eeuwige God, tot geloofsgehoorzaamheid aan alle volken is bekend gemaakt, de alleen wijze God, door Jezus Christus, Hem zij de heerlijkheid tot in alle eeuwigheid! Amen' (Rom. 16:25-27).

De prediking van de verborgenheid van Christus is toevertrouwd aan Paulus, 'een uitverkoren vat', dat ertoe was bestemd Zijn naam te dragen voor volken en koningen en voor de zonen van Israël (Hand. 9:15). Toen hij tot bekering kwam, werd hij door de Heer tot die taak geroepen vanuit de hemel. Hij kende Christus niet naar het vlees, als Mens op aarde, zoals de overige apostelen. Hij kreeg een ontmoeting met de verheerlijkte Heer, die hem ter verantwoording riep op de weg naar Damascus. De vervolger van de gemeente kreeg te horen dat hij zich in zijn vijandschap keerde tegen de Heer Zelf: 'Saul, Saul, waarom vervolg je *Mij?*' (Hand. 9:4-5). Hier hebben wij eigenlijk al de waarheid van de gemeente in een notendop: Christus is één met de gemeente hier op aarde, die Zijn lichaam is. De afzonderlijke leden bestaan uit ware gelovigen, zowel uit de Joden als uit de volken. De Heilige Geest, die in hen woont, heeft hen samen verbonden tot één lichaam, en met Christus verenigd als het hemelse Hoofd van het lichaam.

Dit grote geheimenis is in vroegere tijden verzwegen, maar het is nu geopenbaard en door de profetische Schriften van het Nieuwe Testament tot geloofsgehoorzaamheid onder alle volken bekendgemaakt. Door speciale openbaring had Paulus deze verborgenheid leren kennen, die in andere geslachten niet was meegegeeld aan de mensenkinderen, zoals zij nu in de Geest is

geopenbaard aan de heilige apostelen en profeten van onze Heer. Daarom stelde Paulus in het licht wat het rentmeesterschap was van deze verborgenheid, die van alle eeuwen verborgen was in God (Ef. 3:2-12).

Aan de Kolossenzen schrijft de apostel zelfs dat hij door de openbaring van deze verborgenheid aan de heiligen het Woord van God heeft voltooid of voleindigd, d.i. *volledig* gemaakt (Kol. 1:24-27). Door middel van het apostolische onderwijs van Paulus is Gods openbaring nu *compleet* gemaakt. Dat de geschriften van Johannes, en met name het boek Openbaring, het feitelijke sluitstuk vormen van het Nieuwe Testament, is iets anders. Johannes knoopt in het laatste bijbelboek namelijk weer aan bij de geschriften van het Oude Testament, en hij onthult géén nieuwe verborgenheden in verband met de waarheid van de gemeente.

In Kolossenzen ligt de nadruk op het *Hoofd* van het lichaam. Christus Zelf is hier de inhoud van de verborgenheid: ‘(...) welke is *Christus* in u, de hoop van de heerlijkheid’ (Kol. 1:27). In Efeziërs daarentegen ligt de nadruk meer op het lichaam, de gemeente zelf als de inhoud van de verborgenheid. Haar bijzondere plaats als één lichaam, één nieuwe mens in Christus, en haar eenheid met Christus als het hemelse Hoofd is hier het onderwerp.

Ook in Romeinen 12 en 1 Korinthiërs 12 spreekt Paulus over de gemeente als het ene lichaam van Christus. Alle ware gelovigen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt, en de plaatselijke gemeente is hiervan de uitdrukking: ‘En u bent [het] lichaam van Christus en ieder afzonderlijk leden’ (1 Kor. 12:27). De avondmaalsviering brengt die eenheid symbolisch tot uitdrukking: ‘Want wij, de velen, zijn één

brood, één lichaam; want wij allen nemen deel aan het ene brood' (1 Kor. 10:17). Het avondmaalsbrood spreekt dus niet alleen van het stoffelijke lichaam van Christus, dat voor ons is overgegeven in de dood, maar herinnert ook aan het mystieke lichaam van Christus dat door de Heilige Geest is gevormd hier op aarde sinds de Pinksterdag.

10. DE VERBORGENHEID VAN DE OPNAME

Want dit zeggen wij u door het woord van de Heer, dat wij, de levenden die overblijven tot de komst van de Heer, de ontslapenen geenszins zullen vóórgaan. Want de Heer Zelf zal met een bevelend roepen, met de stem van een aartsengel en met de bazuin van God neerdalen van de hemel; en de doden in Christus zullen eerst opstaan; daarna zullen wij, de levenden die overblijven, samen met hen in wolken worden opgenomen de Heer tegemoet in de lucht; en zo zullen wij altijd met de Heer zijn. Vertrouwt daarom elkaar met deze woorden’.

1 Thessalonicenzen 4:15-18

De apostel Paulus spreekt niet alleen over het wezen en het karakter van de gemeente in de huidige tijd, maar ook over haar heerlijke toekomst. Gods Geest heeft hem willen gebruiken om de hele, d.i. de volle raad van God te verkondigen (Hand. 20:27). Deze raad van God omvat ook de hemelse toekomst van de gemeente, de wederkomst van onze Heer Jezus Christus en onze vereniging met Hem, ‘onze *bijeenvergadering* tot Hem’ (2 Thess. 2:1).

De voltooiing van de gemeente zal plaatshebben in twee fasen, die direct op elkaar volgen:

- a. de opwekking van de ontslapen gelovigen;
- b. de verandering van de nog levende gelovigen.

Deze beide groepen gelovigen zullen gelijkvormig worden gemaakt aan de Heer in de hemel, om voor altijd met Hem te zijn en te delen in Zijn heerlijkheid. Dan zal de ware eenheid van de Heer met al de Zijnen, die nu reeds een *geestelijke* realiteit is, voor iedereen zichtbaar worden bij Zijn komst. Christus zal worden verheerlijkt in Zijn heiligen en Hij zal worden bewonderd in allen die hebben geloofd (2 Thess. 1:10).

Er zijn minstens drie Bijbelgedeelten die over het geheimenis van de opname spreken, en wel: 1 Korinthiërs 15:51-53; Filippenzen 3:20-21; en 1 Thessalonicenzen 4:15-18. Aan het einde van zijn indrukwekkende verhandeling over de opstanding van Christus en van alle doden onthult Paulus tegenover de Korinthiërs nog een verborgenheid: *'Zie, ik zeg u een verborgenheid. Wij zullen niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden, in een ondeelbaar [ogenblik], in een oogwenk, bij de laatste bazuin; want de bazuin zal klinken, en de doden zullen onvergankelijk worden opgewekt en wij zullen veranderd worden. Want dit vergankelijke moet onvergankelijkheid aandoen en dit sterfelijke onsterfelijke aandoen'* (1 Kor. 15:51-53).

Wie bedoelt de apostel hier met het woord 'wij'? Dat legt hij uit in de brief aan de Thessalonicenzen. Wij, dat zijn de gelovigen die nog in leven zijn bij de komst van de Heer. Want wij zullen niet allen ontslapen, d.i. de doodsslaap moeten ondergaan. Met het oog hierop

heeft Paulus een speciaal woord van de Heer ontvangen, dat hij doorgeeft aan de gelovigen die bezorgd zijn over het heengaan van hun geliefden: *Want dit zeggen wij u door het woord van de Heer, dat wij, de levenden die overblijven tot de komst van de Heer, de ontslapenen geenszins zullen vóórgaan. Want de Heer Zelf zal met een bevelend roepen, met de stem van een aartsengel en met de bazuin van God neerdalen van de hemel; en de doden in Christus zullen eerst opstaan; daarna zullen wij, de levenden die overblijven, samen met hen in wolken worden opgenomen de Heer tegemoet in de lucht; en zó zullen wij altijd met de Heer zijn. Vertrouwt daarom elkaar met deze woorden'* (1 Thess. 4:15-18).

De machtige roepstem van de Heer, die Zelf van de hemel neerdaalt, zal de ontslapenen uit hun graven roepen en tevens degenen die nog in leven zijn veranderen en Hij zal hen allen bekleden met onvergankelijkheid en met onsterfelijkheid. Elders noemt Paulus het opstandingslichaam 'onze woning die uit de hemel is'. Hij verlangde vurig hiermee overkleed te worden (vgl. 2 Kor. 5:1-5).

De opwekking van Lazarus uit de dood vormde al een illustratie van dit machtige roepen van de Heer, dat de dood definitief zal overwinnen (Joh. 11). In de brief aan de Filippenzen zegt de apostel hiervan het volgende: *Want ons burgerschap is in de hemelen, waaruit wij ook de Heer Jezus Christus als Heiland verwachten, die het lichaam van onze vernedering zal veranderen tot gelijkvormigheid aan het lichaam van Zijn heerlijkheid, naar de werking van de macht die Hij heeft om ook alles aan Zich te onderwerpen'* (Fil. 3:20-21).

Een en ander zal uiterst snel gebeuren, in een ondeelbaar ogenblik, letterlijk 'een atoom' van de tijd. De gemeente zal worden weggerukt

van de aarde en de Heer zal haar zodoende bewaren voor het uur van de verzoeking, dat over het hele aardrijk zal komen (Openb. 3:10).

Het beeld van de bazuin is mede ontleend aan het optrekken van de Romeinse legers; de laatste bazuin gaf namelijk het signaal voor het *vertrek*. De Heer roept al Zijn strijders bij Zich en Hij geeft hun een laatste commando. Zo voert Hij hen binnen in de rust van de hemel, de intimiteit van het Vaderhuis met de vele woningen (Joh. 14:1-3).

11. DE WAPENS VAN HET LICHT

Over de geestelijke wapenrusting

‘De nacht is ver gevorderd en de dag is nabij. Laten wij dan de werken van de duisternis afleggen en de wapens van het licht aandoen’.

Romeinen 13:12

GEESTELIJKE WAPENS

We zijn gewend om te spreken over de *geestelijke* wapenrusting. Dat is ook juist, want het gaat niet om tanks of gevechtsvliegtuigen of iets dergelijks, maar om geestelijke wapens die wij als soldaten van Christus nodig hebben. Het zijn *geestelijke* kwaliteiten die we moeten aandoen of aantrekken, en die nodig zijn voor de *geestelijke* strijd, het conflict met de machten van de duisternis.

Vandaar dat hier in Romeinen 13:12 sprake is van de wapenrusting van het *licht*. Het gaat om wapens die bij *God* vandaan komen. Hij woont in het licht en de wapens die Hij aan Zijn strijders verschaft zijn geestelijk en goddelijk van aard. Even verder spreekt de apostel over het aandoen van de Heer Jezus Christus *Zelf* (Rom. 13:14). Het gaat dus om de kenmerken, de kwaliteiten, de geestelijke wapens van

Hem die wij als onze Heer en Meester hebben leren kennen en die wij eigenlijk al bij onze doop hebben ‘aangedaan’ (Gal. 3:27).

DE WAPENRUSTING VAN GOD

In Efeziërs 6:13 wordt onze wapenrusting zelfs ‘de wapenrusting van *God*’ genoemd. Dat dit terecht is, blijkt uit vergelijking met enkele passages in Jesaja waarin God Zelf als Strijder en Oorlogsheld wordt voorgesteld (Jes. 59:16-18; 63:1-6).

Twee onderdelen van de geestelijke wapenrusting in Efeziërs 6:10-20 zijn ook direct ontleend aan de woorden van de profeet Jesaja: ‘Want Hij trok de gerechtigheid aan als een *barnas* en zette de *helm* van het heil op Zijn hoofd’ (Jes. 59:17). Het gaat hier om het *barnas*, het pantser van de gerechtigheid waarmee we zijn bekleed (onderdeel 2), en de *helm* van het heil, d.i. de redding, de definitieve behoudenis (onderdeel 5). Deze belangrijke onderdelen van de wapenrusting bedekken resp. de borst en het hoofd van de strijder.

Tot die beide onderdelen van de wapenrusting beperkt de apostel zich ook in een passage die we vinden in 1 Thessalonicenzen 5:8, en waar de bekende trits *geloof*, *hoop* en *liefde* voorkomt. Hier lezen wij: *Maar laten wij die van de dag zijn, nuchter zijn, terwijl wij het borstbarnas van het geloof en de liefde aangedaan hebben, en als helm de hoop van de behoudenis*. Het geloof moet actief zijn, werkzaam zijn door middel van de liefde (vgl. Gal. 5:6). Anders is het een dood geloof (Jak. 2:26).

De geestelijke wapenrusting kent nog vijf andere onderdelen volgens de beschrijving van Efeziërs 6, namelijk:

- de gordel van de waarheid, die het tenue van de strijder bijeenhoudt (1),
- de sandalen van het evangelie van de vrede (3),
- het schild van het geloof (4),
- het zwaard van de Geest, dat is het woord van God (6),
- en ook aanhoudend gebed en smeking in de kracht van de Geest (7).

Dit laatste onderdeel wordt wel eens vergeten, maar het gaat dus in feite om een *biddende* strijder, een *knielende* soldaat!

DE STRIJD VAN DE CHRISTENSOLDAAT

De apostel Paulus spreekt wel vaker over dit thema in zijn brieven. Zo lezen we in 2 Korinthiërs 6:7 over ‘de wapens van de gerechtigheid in de rechter- en linkerhand’, waardoor zijn bediening werd gekenmerkt. Enkele hoofdstukken later vinden we dat hij de strijd niet voert ‘naar het vlees’. Hij heeft geen verkeerde, zondige motieven. Want de wapens van zijn strijd zijn niet vleselijk, maar krachtig voor God, tot afbreking van geestelijke bolwerken die zich verzetten tegen de kennis van God en de gehoorzaamheid aan Christus (2 Kor. 10:3-6).

Tegenover Timotheüs spreekt de apostel over het strijden van ‘de goede strijd van het geloof’, en hij noemt hem ook ‘een goed soldaat van Christus Jezus’ (1 Tim. 6:12; 2 Tim. 2:3). De christensoldaat is tegelijkertijd een kampvechter, een landbouwer, een arbeider, een dienstknecht (of: slaaf), en een wedloper (2 Tim. 2 en 4:7-8; Hebr.

12:1-17). Ook de verkondiging van het evangelie is een zaak waarvoor we strijden of meestrijden met anderen (Fil. 1:27-30).

Toch spreken ook de andere apostelen over de geestelijke strijd. Zo zegt de apostel Petrus dat wij onszelf moeten ‘wapenen’ met de gedachte dat wie in het vlees te lijden heeft, heeft *afgedaan* met de zonde – of *opgehouden* is met de zonde – om voortaan overeenkomstig de wil van God te leven (1 Petr. 4:1-2). Onze tegenstander, de duivel, moeten we ook weerstaan (1 Petr. 5:8-9). Daar hebben we dus eveneens de gedachte van het standhouden tegen de overste van de macht in de lucht (Ef. 2:2).

De apostel Johannes spreekt over het overwinnen van de boze (1 Joh. 2:13-14), het overwinnen van valse profeten door de inwonende Geest (1 Joh. 4:4), en het overwinnen van de wereld door de kracht van het geloof (1 Joh. 5:4-5). En de apostel Judas spreekt over de noodzaak om te strijden voor de geloofswaarheid die eenmaal aan de heiligen is overgeleverd (Judas 3, 20). Ten slotte bevatten Openbaring 2 en 3 vele beloften van zegen voor degenen die volharden in de geestelijke strijd en die de overwinning behalen te midden van het verval van de gemeente.

Niet meer ver bent U, held're Morgenster.

De bazuin zal spoedig schallen

om Uw trouwe strijders allen

op de roepen van de aard',

en te leiden bemelwaarts.

Niet meer ver, Morgenster.

Geestelijke liederen nr. 86

12. DE AARDE EN HAAR VOLHEID

‘De aarde is van de HEERE en al wat zij bevat (of: haar volheid), de wereld en wie er wonen’.

Psalm 24:1

‘(...) want van Mij is de wereld en al wat zij bevat (of: haar volheid)’.

Psalm 50:12

‘Want de aarde en haar volheid is van de Heer’.

1 Korinthiërs 10:26

PSALM 24

Het is welbekend dat de psalmen 22 tot en met 24 een trilogie vormen, die de heerlijkheid van de Goede Herder bezingt. In psalm 22 geeft Hij Zijn leven voor de schapen, in psalm 23 leidt Hij als de Grote Herder Zijn schapen – want Hij is opgestaan uit de doden –; en in psalm 24 versijnt Hij in heerlijkheid als de Opperherder (Joh. 10:11; Hebr. 13:20; 1 Petr. 5:4). Dan worden alle dingen aan Hem

onderworpen als de Koning der ere, de Heer van de legermachten, Die sterk en geweldig is in de strijd. Alles in hemel en op aarde is dan onder Zijn voeten gelegd, tot heerlijkheid van God de Vader, en Hij zal als de Vredevorst regeren vanuit Jeruzalem, de stad van de grote Koning.

Alles behoort Hem toe en is voor Zijn dienst geheiligd en apartgezet. In dat licht moeten wij dan ook de zin lezen dat de aarde van de HEERE is en alles wat zij bevat (of: haar volheid). Dit omvat dus alles in de schepping: mensen, dieren, alles wat adem heeft, en ook alle dingen. In principe is dat nu al zo, zeker voor ons als verlost, maar in het Vrederijk zal het voor iedereen duidelijk zijn. Want het is dan de tijd van Christus' openbare heerschappij en Zijn naam zal voor aller oog worden grootgemaakt. Wat een tijd zal dat zijn van universele vrede en harmonie in de hele schepping! De profeten getuigen ervan.

PSALM 50

De tweede plaats uit psalm 50 geeft aan waaraan wij specifiek moeten denken bij de uitdrukking *de wereld en haar volheid*. Het gaat namelijk om de dieren voor de offerdienst, die de Israëliet moest brengen in de tempel. Het was goed en nodig dat die offers werden gebracht om de relatie met God in stand te houden, maar Hij had ze niet nodig als voedsel voor Hemzelf. Alles behoort Hem immers toe, het vee op duizend bergen en al het gevogelte: de wereld en haar volheid (Ps. 50:8-13).

We krijgen in deze psalm ook de kern van de offerdienst te zien: het gaat niet om de uiterlijke offeranden als zodanig, maar om het naderen tot de levende God, het brengen van lof en aanbidding en het aanroepen van Zijn grote Naam (Ps. 50:14-15, 23). Kortom: ‘Wie lof offert, eert Mij’. Dit slotvers van de psalm geeft als het ware een doorkijkje naar het Nieuwe Testament en de geestelijke offeranden die nu door Gods kinderen worden gebracht. Met andere woorden: de aanbidding in geest en waarheid (vgl. Joh. 4).

Zo vinden we het ook in 1 Korinthiërs 10, Hebrëeën 10 en 13 en andere plaatsen in het Nieuwe Testament. Het gaat bij de eredienst aan de tafel van de Heer om het binnengaan als aanbidders in het hemelse heiligdom en het brengen van een voortdurend lofoffer.

1 KORINTHIËRS 10

Het letterlijk eten van het offervlees dat in heidense tempels werd geofferd, was naderhand zelfs toegestaan, want – en hier hebben we het derde citaat – ‘de aarde en haar volheid is van de Heer’ (1 Kor. 10:26). Alle vleesspijzen zijn van Hem en wij mogen Hem vrijmoedig ervoor danken. Maar dit geeft ons als christenen niet het recht om zelf aan te gaan zitten in een afgodstempel, want dan vermengen we de dienst van de ware God met die van de afgoden en de demonen (vgl. het verband van 1 Kor. 8 en 10).

Dat de aarde van de HEERE is en haar volheid mag ons overigens niet ertoe verleiden om aardse zegen te claimen of op te eisen. Dat is de onterechte claim van het populaire welvaartsevangelie. Want het is nu nog de tijd om met Christus te lijden, niet om met Hem te

regeren. Wij volgen een verworpen Heer en Heiland. Gods kinderen zijn nog niet met Hem geopenbaard in heerlijkheid, dat is nog toekomst (Rom. 8).

Wel mogen wij alles in het gebed van Hem verwachten, en ook alle aardse zegeningen uit Zijn goede hand aannemen. Alles is Zijn eigendom. En Hij kent al onze noden en behoeften, waarin Hij mild voorziet, zoals een andere psalm het onder woorden brengt:

*Leef uit Mijn verbond.
Vraag van Mij vrijmoedig.
Open wijd uw mond.
Al wat u ontbreekt,
al waar u om smeekt
geef Ik overvloedig.*

Psalm 81:9 in een nieuwe berijming

13. ALLES WAT IN DE WERELD IS

Notities bij 1 Johannes 2:15-16

We moeten onderscheiden tussen de wereld (Gr. kosmos) als (1) de geschapen werkelijkheid (Joh. 1:10), (2) de mensenwereld (Joh. 3:16), en (3) het wereldsysteem dat sinds de val van de satan en van de eerste Adam vijandig staat tegenover God en wordt beheerst door de overste van de wereld en zijn machten.

Dit wereldsysteem, dat in de greep van de boze verkeert (1 Joh. 5:19), mogen we niet liefhebben. Gods gebod is: Heb de wereld niet lief! De wereld en zijn overste zijn bij het kruis in principe al geoordeeld (Joh. 12:31; 14:30; 16:11; Gal. 6:14; Ef. 6:12; Kol. 2:15). Maar pas na het komende Vrederijk wordt het definitieve oordeel aan de satan voltrokken (Openb. 20:10). Na het oordeel van de doden voor de Grote Witte Troon volgt er ook een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waarin geen zonde of vloek meer aanwezig is (Openb. 21:1-8).

In 1 Johannes 2:15a gaat het eerst om de wereld als *geheel*, en dan om de wereld in haar *elementen* met haar aanknopingspunten in onszelf ('wat in de wereld is'). Dit wordt uitgewerkt in vers 16, waar

alles wat in de wereld is wordt beschreven in haar drievoudige en veelomvattende karakter:

1. de begeerte van het (zondige) vlees;
2. de begeerte van de ogen;
3. de hoogmoed van het leven.

Er is een parallel met Genesis 3:6 en Lukas 4:1-12, waar wij resp. de val zien van de eerste mens en de volmaaktheid van de tweede Mens, wanneer zij op deze drie terreinen op de proef worden gesteld.

Er zijn drie voorbeelden van mensen bekend, die na hun falen op een van deze gebieden werden bestraft met melaatsheid: Mirjam (Num. 12:10), Gehazi (2 Kon. 5:27), en Uzzia (2 Kron. 26:19). Misschien gaat het bij deze gevallen vooral om de hoogmoed van het leven, hoewel de begeerte naar geld en goed bij Gehazi ook een rol speelde.

De hoogmoed van het leven zien we zeker bij de ijdele roem van Haman in Esther 3 en 6:6, Nebukadnezar in Daniël 4:30, en koning Herodes in Handelingen 12:20-23. In deze uitdrukking heeft het woord 'leven' (Gr. bios) op zichzelf een neutrale betekenis. Het gaat om aardse goederen, materiële zaken, of ons levensonderhoud (Mark. 12:44). De vraag is echter *hoe* wij die dingen willen gebruiken: om onszelf te verheffen en te verheerlijken, of voor een leven in afhankelijkheid van de Schepper?

14. TOTDAT HIJ KOMT

‘Want zo dikwijls u dit brood eet en de drinkbeker drinkt, verkondigt u de dood van de Heer, totdat Hij komt’.

1 Korinthiërs 11:26

Wij leven als christenen in de verwachting van Christus’ komst. Wij zijn op weg naar een nieuw hoogtepunt in Gods wegen met de wereld en met de schepping. Christus komt terug met macht en majesteit, en allen die Hem toebehoren zullen delen in Zijn heerlijkheid. Misschien staat die gebeurtenis vlak voor de deur. Dit vooruitzicht drukt een stempel op ons leven: misschien vandaag! Het kleurt ons doen en laten.

De avondmaalsviering staat ook in dit licht, zoals de apostel Paulus ons duidelijk maakt: ‘Want zo dikwijls u dit brood eet en de drinkbeker drinkt, verkondigt u de dood van de Heer, *totdat Hij komt*’ (1 Kor. 11:26). Dit is een bekende tekst in verband met de wederkomst. De viering van het Avondmaal is dan ook van grote betekenis voor ons persoonlijk en gemeentelijk leven. Het eten van het brood en het drinken van de wijn bepaalt ons telkens weer bij het feit dat *de dood van Christus* de grondslag is van alle zegeningen die wij persoonlijk en gezamenlijk hebben ontvangen. Als de gestorven Heiland, die verhoogd is op het kruishout, trekt Hij onze blikken namelijk tot

Hemzelf (Joh. 12:32-33). Onze aandacht is op Hem gericht. Hij is het Middelpunt van Zijn verlost, en wij weten ons met Hem verbonden: wij hebben deel aan Hem. Het brood dat wij breken, is de gemeenschap van het lichaam van Christus. De drinkbeker waarvoor wij God dankzeggen, is de gemeenschap van het bloed van Christus.

Verleden, heden en toekomst komen tijdens de avondmaalsviering heel dicht bij elkaar. Wij denken aan wat Christus door Zijn komst in het vlees, door Zijn vernedering op aarde tot in de dood, door Zijn lijden en sterven op het kruishout tot stand heeft gebracht. Wij denken aan Hem in overeenstemming met Zijn laatste wens: 'Doe dit tot Mijn gedachtenis'. Wij roepen in herinnering Wie Hij voor ons is en wat Hij voor ons heeft gedaan.

Maar de viering is ook een verkondiging, die plaatsvindt *in het heden*. Wij spreken over de waarde van Zijn dood en wij proclameren de geweldige betekenis van Zijn Persoon en Zijn volbrachte werk tegenover mensen en engelen, die in de gemeente het resultaat zien van Gods veelvoudige wijsheid (zie 1 Kor. 11:10; Ef. 3:10). Wij doen dit in een wereld die Hem heeft verworpen en Hem naar het kruishout heeft verwezen. Zo leggen wij in de huidige genadetijd telkens opnieuw getuigenis af van de betekenis van Zijn dood en opstanding, van de grote waarde van Zijn verlossingswerk.

En wij doen dit, wij herhalen dit elke eerste dag van de week, totdat Hij komt! Dan zullen wij de tekenen van brood en wijn niet meer nodig hebben, want wij zullen Hem zien van aangezicht tot aangezicht. Dan zullen wij Hem met alle verlost omringen als het geslachte Lam en wij zullen Hem voor altijd de hulde van onze harten brengen (Openb. 5:6vv.). Wij zullen Hem zien met de tekenen

in Zijn doorboorde handen en voeten en Zijn doorstoken zijde. Wij zullen Hem zien als het Middelpunt van de hemel en van de troon van God, maar ook van Gods wegen met de aarde. In het licht van de volle realiteit zijn andere tekenen overbodig geworden. Maar tot op dat moment verwacht de Heer ons als Zijn verlostes elke eerste dag van de week aan Zijn tafel om ons alvast een voorsmaak te geven van wat ons te wachten staat als Hij komt om ons op te nemen in Zijn heerlijkheid.

15. KENMERKEN VAN DE LAATSTE DAGEN

De geschiedenis van het verval volgens Openbaring 2 en 3

Ondanks al de conflicten die het gevolg zijn van het falen van de kerk in haar verantwoordelijkheid, voert de Heer Zijn trouwe strijders naar de overwinning. Zo gaan zij van kracht tot kracht en vinden genade om hulp te verkrijgen op de juiste tijd. Wanneer wij denken aan zulke gevaren als het verlaten van de eerste liefde (Efeze), vervolging en laster (Smyrna), onheilige vermenging met de wereld (Pergamus), valse profetie (Thyatira), formalisme (Sardis), jудаïsme (Filadelfia) en geestelijke lauwheid en onverschilligheid (Laodicea), dan kunnen wij alleen standhouden in de kracht van Christus Zelf, de grote Overwinnaar over de macht van de vijand.

Hij leidt ons niet door menselijke middelen naar de overwinning, maar door Zijn Woord en Geest. Daarom lezen wij in Openbaring 2 en 3 telkens weer het refrein: ‘Wie een oor heeft, laat hij horen wat de Geest tot de gemeenten zegt’. De Geest spreekt door middel van het Woord. Het voornaamste punt van kritiek ten aanzien van de gemeente te Efeze is dat men hier de eerste liefde heeft verlaten (Openb. 2:4). Dat is het beginpunt van de afwijking van de Heer en

van Zijn Woord: de echte toewijding, het ware enthousiasme voor Hem en Zijn Woord is losgelaten.

Zo begint de lijn naar beneden in de geschiedenis van de verantwoordelijke gemeente, die eindigt met de lauwheid van Laodicea en de verwerping door de Heer. Hij zal hen uit Zijn mond spuwen (Openb. 3:16). Maar ook dan is er nog de oproep tot bekering en terugkeer tot Hem, een laatste appèl, want Hij staat aan de deur en Hij klopt. Hij wil maaltijd met ons houden en ons laten genieten van alles wat Hij de Zijnen te bieden heeft (Openb. 3:20).

Er waren gelukkig ook punten van goedkeuring met betrekking tot de gemeente te Efeze. Zij konden boze mensen en verleiders niet verdragen, en zij hadden valse apostelen ontmaskerd als leugenaars. De claims van schijnapostelen hadden ze dus afgewezen, en dat is eigenlijk heel actueel. Paulus had er ook mee te maken (2 Kor. 11:1-15; Openb. 2:2-3).

Verder hadden ze de werken van de Nikolaiëten afgewezen en die zelfs gehaat, evenals de Heer Zelf die werken verwierp en ze haatte (Openb. 2:6). Hier gaat het om de aanmatiging van het klerikalisme, waardoor er een klasse van geestelijken ontstond die zich verhief boven de gewone gelovigen. Dat is heel snel gegaan in de geschiedenis van de kerk in de eerste eeuwen van onze jaartelling. De werken van de Nikolaiëten ontwikkelden zich namelijk tot een erkende leer in Pergamus (Openb. 2:15), en dit leidde ten slotte tot de overheersing, de valse profetie en de misleiding van de vrouw Izebel in de gemeente van Thyatira. Dan zijn wij aangeland in de donkere middeleeuwen (Openb. 2:20-23). Deze episode vertoont

veel overeenkomst met de afval en afgoderij van koning Achab in de tijd van Elia (1 Kon. 16:29-34).

In de gemeente van Smyrna had men te maken met verdrukking, armoede en laster. Er was geestelijke en fysieke tegenstand en zware vervolging. We horen daarom geen kritiek van de verhoogde Christus, alleen de oproep om te volharden en trouw te zijn tot de dood (Openb. 2:10). De overwinnaars wachtte de kroon van het leven en ze zouden ook geen enkele schade lijden van de tweede dood, dat is de poel van vuur (Openb. 2:11; 20:14). De geestelijke tegenstand was afkomstig van judaïsten, naambelijders die zich hadden verhard en smaad wierpen op de naam van Jezus. We vinden hen later weer terug in de gemeente van Filadelfia. Daar bewijzen zij eer aan de trouwe gelovigen en erkennen dat de Heer hen heeft liefgehad (Openb. 3:9).

In Pergamus is ook nog sprake van vervolging, maar zien we toch vooral dat de kerk zich vermengt met de wereld. De gemeente heeft een vaste woonplaats gevonden daar waar de troon van de satan is (Openb. 2:13). De dwaling van Bileam (Jud.:11), is een erkende leer geworden waardoor afgoderij en hoerij gemeengoed geworden zijn (Openb. 2:14). Dit correspondeert met wat er gebeurde aan het einde van Israëls woestijnreis, toen Bileam gedwongen werd om Gods volk te zegenen in de velden van Moab aan de Jordaan bij Jericho, maar tegelijk aan Balak de raad gaf hen uit te nodigen voor de offermaaltijden ter ere van Baäl-Peor (Num. 22-25; 31:16).

Zoals gezegd bereikte de vermenging met de afgodische wereld een dieptepunt in de gemeente van Thyatira, die zich totaal niet wilde bekeren van haar hoerij en afgoderij (Openb. 2:20-22). Er was

gelukkig wel een overblijfsel, dat die valse leringen afwees en zich niet overgaf aan de diepten van de satan (Openb. 2:24).

Dan gloort het morgenrood van de Reformatie, die echter al snel wordt gevolgd door vormendienst en een belijdenis zonder leven. De diagnose van de Heer met betrekking tot Sardis is ernstig en confronterend: ‘U hebt de naam te leven, maar u bent dood’ (Openb. 3:1). Hij zal onverwachts komen met Zijn oordeel, zoals ook de wereld geheel onverwachts te maken krijgt met Zijn gerichten (2 Petr. 3:10; Openb. 3:3). Gelukkig zijn hier ook enkele getrouwen, die zich niet hebben bevlekt met het algemene wereldse denken, en daarom Zijn speciale goedkeuring krijgen. Er worden heerlijke beloningen in het vooruitzicht van de overwinnaars gesteld, die met Hem in witte kleren zullen wandelen, omdat zij het waard zijn (Openb. 3:4-5).

Filadelfia krijgt geen verwijten te horen van de kant van de Heer, evenmin als de vervolgde gemeente te Smyrna. Wel stelt Hij vast dat er nog maar kleine kracht aanwezig is, hoewel men zich gelukkig had vastgeklemd aan Zijn Woord en Zijn Naam niet had verloochend (Openb. 3:8). Er zijn bijzondere beloften van zegen voor het heden en voor de toekomst, waarin de overwinnaars worden geassocieerd met de heerlijkheid van de Heer, die spoedig zal komen, en de glorie van het Nieuwe Jeruzalem dat na de jaren van de Grote Verdrukking uit de hemel zal neerdalen en de aarde zal verlichten met goddelijke glans (Openb. 3:10-12).

Over de gemeente in de eindtijd – Laodicea – hebben we al het een en ander gezegd (zie boven). Geestelijke armoede gaat hier samen met menselijke pretenties en de ontkenning van de realiteit, dat men in feite ellendig, jammerlijk, blind en naakt is. Die armoede staat

hier in contrast met de geestelijke rijkdommen die de Heer nog steeds aanbiedt aan eenieder die Hem liefheeft en oprecht wil dienen (Openb. 3:17-19). Bekering leidt tot rijke gemeenschap met Hem reeds nu en het deelhebben aan Zijn regering in het Vrederijk bij de wederkomst (Openb. 3:20-21).

16. HET NIEUWE LIED IN HET BOEK OPENBARING

De uitdrukking ‘een *nieuw* lied’ vinden wij in het Nieuwe Testament alleen in het laatste Bijbelboek (Openb. 5:9; 14:3). In het christendom hebben wij te maken met allerlei *nieuwe* dingen, en het *nieuwe* lied brengt dit ook tot uitdrukking. Het accentueert namelijk de vreugde en de blijdschap die met deze nieuwe dingen gepaard gaan, en die in het hart van de gelovigen als vanzelf een loflied doen opwellen. Zouden wij onze God en Vader niet dankzeggen voor de wonderbare dingen die Hij tot stand heeft gebracht door het werk van Zijn Zoon?

Als de *eerste* schepping reeds een loflied tevoorschijn riep, zodat al de zonen van God jubelden (Job 38:4-7), zou dan de *nieuwe* schepping, waarvan wij de ‘eerstelingen’, de eerste vruchten zijn, geen dank en aanbidding teweegbrengen in onze harten? In Openbaring 5 gaat het om de lofzang van de vierentwintig oudsten in de hemel. Zij vertegenwoordigen op symbolische wijze de verheerlijkte heiligen, die zich in de hemel bevinden na de opname van de gemeente. Zij zingen niet alleen over hun *eigen* verlossing door het bloed van het Lam (vgl. Openb. 1:5-6). Het onderwerp van hun lied is veeleer de verlossing van *anderen* door het kostbare bloed van het Lam: gelovigen uit Israël en uit alle volken. Christus is geslacht en Hij heeft voor God gekocht met Zijn bloed uit *elk* geslacht en taal en volk en

natie; en Hij heeft hen voor onze God gemaakt tot een koninkrijk en tot priesters. Bovendien bezingen de vierentwintig oudsten de waardigheid van het Lam Zelf om orde op zaken te stellen op aarde door de oordelen die Hij uitvoert.

Het zal een veelbewogen tijd zijn wanneer de oordelen van Openbaring 6 tot 19 over de aarde komen, maar Gods gemeente verkeert in hemelse rust voor de troon van het Lam en knielt in aanbidding voor Hem neer. In haar erediensdienst heft zij het *nieuwe* lied aan, in het besef dat alle dingen *nieuw* zullen worden gemaakt door Hem die op de troon zit. De vierentwintig oudsten in de hemel zijn zich ervan bewust dat God ook in die turbulente tijd de Zijnen bijeenbrengt, een grote menigte van verlostten uit Israël en uit de volken. Dit gebeurt door de prediking van het evangelie van het komende Koninkrijk. Het is niet goed alleen aan onze eigen belangen te denken; we moeten ook oog hebben voor andere families van verlostte mensenkinderen. Bovenal gaat het om de belangen van de Verlosser Zelf. Hij is waardig! Dat wordt duidelijk geïllustreerd door de inhoud van het *nieuwe* lied in Openbaring 5.

In Openbaring 14 wordt het *nieuwe* lied echter door *andere* zangers gezongen, want wij zien daar dat het wordt gezongen *voor* de troon en ook *voor* de oudsten (die de hemelse heiligen vertegenwoordigen). Het lijkt erop dat het *nieuwe* lied, dat eerst door de oudsten was gezongen, weerklank heeft gevonden bij anderen. De tonen ervan worden overgenomen door *andere* heiligen, waarbij wij voornamelijk aan de Joodse martelaren zullen moeten denken, alsook aan hun broeders die hier op aarde de Grote Verdrukking overleven (vgl. Openb. 15:2-3).

Dit lied weerklinkt dus zowel in de hemel als op de aarde. Vóór de troon wordt het gezongen door de zangers die hun getuigenis met hun eigen leven moesten betalen, en op aarde wordt het geleerd door hun broeders die met het Lam op de berg Sion staan. Dit brengt ons bij het *nieuwe* lied zoals wij het vinden in de psalmen (Ps. 33:3; 40:4; 96:1; 98:1; 144:9; 149:1). Het gaat in Openbaring 14 immers om het loflied zoals het zal worden gezongen door het overblijfsel bij het begin van het Vrederijk. De verschijning van de Messias zal alles anders maken voor Gods volk en een *nieuw* tijdperk van zegen inluiden. *Nieuwe* dingen zullen uitspruiten, en een *nieuw* lied zal de Heere worden toegezongen (Jes. 42:9-10). Het zal weerklinken tot de einden van de aarde.

Gerechtigheid, vrede en blijdschap zijn de kenmerken van het komende Koninkrijk (vgl. Rom. 14:17). In geestelijke zin mogen wij de voorrechten van het Vrederijk nu al genieten. De gemeente heeft een specifiek hemels deel; en wij mogen nu al met de opgestane Heer vol blijdschap het *nieuwe* lied aanheffen. Straks zal het alom weerklink vinden op aarde. Maar wij zijn de eersten van de ‘velen’ die mogen instemmen met het loflied, dat Christus Zelf ons leert zingen (Ps. 40:4).

Zouden wij, die de waarde van Zijn Persoon en van Zijn werk hebben leren kennen, kunnen zwijgen? Zouden wij de grootheid van onze Redder en van Zijn offer niet bezingen in onze liederen van lof en dank? Het is de Geest van Christus Zelf, die met onze geest getuigt dat wij kinderen van God zijn geworden op grond van Zijn volbrachte werk. Als wij kinderen van God zijn, dan zijn wij ook *aanbidders*. Wij mogen de Vader aanbidden in geest en in waarheid.

De Vader noemt ons Zijn *kinderen*, en de Zoon noemt ons Zijn *broeders*. Wij zijn rijk gezegend! Te midden van de verlost en rijst het loflied tot eer van God en van het Lam, het *nieuwe* lied dat tot in eeuwigheid zal weerklinken en waarvan de echo in hemel en op aarde zal worden gehoord!

*Zing, zing een nieuw gezang de Heere,
die grote God, die wond'ren deed.*

17. DE AANBIDDING VAN HET LAM

En ik zag in het midden van de troon en van de vier levende wezens en in het midden van de oudsten een Lam staan als geslacht (...). Het Lam dat geslacht is, is waard te ontvangen de kracht en rijkdom en wijsheid en sterkte en eer en heerlijkheid en lof.'

Openbaring 5:6, 12

WAAR IS HET LAM?

De vraag van Isaak aan zijn vader Abraham: '(...) waar is het lam ten brandoffer' (Gen. 22:7), resoneert eigenlijk in het hele Oude Testament. De wet kon met de slachtoffers die men voortdurend elk jaar offerde, de priesters en offeraars nooit volmaken. De zonden werden juist hierdoor in herinnering gebracht. Het was ook onmogelijk dat het bloed van stieren en bokken zonden zou wegnemen. De offeranden wezen heen naar het volmaakte Offer, dat eens voor altijd door Christus is gebracht en dat de ware aanbidders voor altijd heeft volmaakt (Hebr. 10:1-14).

Het antwoord op de genoemde vraag is pas in het Nieuwe Testament gegeven, en wel toen Johannes de Doper Christus naar zich toe zag komen en hij de woorden riep: *'Zie, het Lam van God, dat de zonde van*

de wereld wegneemt' (Joh. 1:29). Christus is het Lam van God en de Verzoener van de zonden. Hij is niet slechts *een* Lam, maar Hij is *het* Lam. Hij heeft een uniek werk volbracht op het kruis van Golgotha, een werk dat nooit meer herhaald hoeft te worden. Degenen die door Hem tot God naderen, zijn eens voor altijd verzoend en voor eeuwig gereinigd en geheiligd. Dat is het onderwijs van de brief aan de Hebreëën.

Christus is het *ware* Offerlam, en Hij is gekomen in de volheid van de tijd (Gal. 4:4), op de tijd die door God tevoren was bepaald en die om zo te zeggen het centrum en het hoogtepunt van de wereldgeschiedenis was. Alle honderdduizenden lammeren die onder het Oude Verbond waren geofferd, waarvan het bloed slechts tijdelijk de zonden kon bedekken, wezen heen naar dit Lam: het Lam van *God*. Johannes keek vol bewondering naar Hem op en hierdoor maakte hij om zo te zeggen een begin met de *aanbidding* van het Lam, en met de *eredienst* rondom het Lam – die nu in de gemeente al bijna tweeduizend jaar lang plaatsvindt en ook tot in alle eeuwigheid zal worden voortgezet in de hemel (Openb. 5:6vv.).

Zoals gezegd, heeft Johannes de aandacht van de mensen en van zijn eigen discipelen niet op zichzelf maar op *Christus* willen vestigen. Vandaar de oproep: Zie op Hem! Zie, het Lam van God! Die oproep is nog steeds van kracht. Wij moeten zien op Jezus, en op Jezus alleen. Wij moeten Hem aanschouwen en beschouwen, terwijl wij van alle andere dingen afzien en ons oog uitsluitend op Hem gericht houden (vgl. Hebr. 3:1; 12:2-3). Bij Hem alleen is er redding. Bij Hem is er verlossing en vergeving van zonden, vrijspraak en rechtvaardiging.

Bij Hem is er bevrijding van de macht van de zonde en eeuwig leven te vinden.

1. Wij moeten dus *als verloren zondaars* op Hem zien om gered te worden, om leven en heil in Hem te vinden.
2. Maar wij moeten *als verlost* op Hem *blijven* zien en Hem volgen en dienen, zoals de eerste discipelen dat ook deden (Joh. 1:35vv). Wij mogen Hem niet uit het oog verliezen. *Hij* moet ons hart en leven vullen.

Maar er is nog iets: zowel Zijn *Persoon* als Zijn *werk* zijn van het grootste belang voor ons. De gedachte van het zien op Zijn heerlijke *Persoon* vinden wij speciaal in Johannes 1:36, waar Johannes de uitroep herhaalt: 'Zie, het Lam van God'. Terwijl het in Johannes 1:29 meer gaat om de verlossing die er is in Zijn bloed, het *werk* dat Hij heeft volbracht. Hij is immers het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt.

JEZUS IN HET MIDDEN

Er zijn drie plaatsen in de geschriften van Johannes, waar wij de Heer Jezus in het midden zien en Hij onze aandacht trekt:

1. in Zijn diepe vernedering op aarde was Hij het middelpunt van de boosdoeners die met Hem waren gekruisigd (Joh. 19:18);
2. als de opgestane Heer is Hij het middelpunt van de verlost, die de vrucht zijn van Zijn lijden, van de arbeid van Zijn ziel (Joh. 20:19);

3. als de verheerlijkte Heer in de hemel is Hij het middelpunt van Gods troon, van de heiligen, van de engelen en van de hele schepping (Openb. 5:6vv).

De Heer Jezus staat continu in het centrum van de aandacht. Hij is steeds het middelpunt, zowel in Zijn vernedering als in Zijn verhoging. Zijn verhoging en verheerlijking kunnen wij zien als Gods *antwoord* op Zijn diepe vernedering tot in de dood van het kruis. Het is het *loon* op Zijn lijden.

Hoewel de Heer Zich tijdens Zijn leven op aarde vaak op de achtergrond hield en probeerde verborgen te blijven, was Hij ook toen vele malen het middelpunt: van de leraars in de tempel, van de discipelen, van de menigten die Hem omringden, en van de Joden die Hem niet aannamen.

Maar op de heuvel Golgotha was Hij op bijzondere wijze het middelpunt van smaad en hoon. Als de Verachte hing Hij te midden van twee misdadigers, die met Hem waren gekruisigd. Wat moet het voor Hem zijn geweest de aandacht van de omstanders op Zich gericht te zien: ‘Zij kijken toe, zij zien met leedvermaak naar Mij’ (Ps. 22:18).

Daar hing Hij te midden van de boosdoeners, die Hem bespotten; te midden van het kleine groepje volgelingen dat bij het kruis was blijven staan en dat Hem trouw bleef; te midden van de omstanders en de voorbijgangers, die Hem lasterden en niet het minste begrip voor Zijn lijden toonden. Niemand gaf een teken van medelijden, niemand troostte Hem.

Bovendien werd Hij daar op het kruis de *Zondendrager*. Zijn eenzaamheid en Zijn lijden werden bovenmate verzwaard doordat God Zélf het aangezicht voor Hem verborg en Hem verliet, toen Hij voor ons tot zonde werd gemaakt en onze zonden op Zich nam. Zo hing Hij daar als het middelpunt van smaad en lijden – een lijden niet alleen van de kant van de mensen, maar óók van de kant van God. Zó moest het gaan en zó moeten wij onze blik op Hem richten.

Door een blik op het kruis is er leven en heil. Hij hing daar in onze plaats, om ons te verlossen. Ieder die in het geloof op Hem ziet en Hem aanneemt als Heiland en Heer, is voor eeuwig behouden en vrij van het oordeel dat Christus voor ons droeg als het Lam van God. In feite trekt Hij Zelf op die wijze onze blikken tot Zich als de Gekruisigde, die gestorven is opdat wij voor eeuwig zouden leven: ‘En als Ik van de aarde ben verhoogd, *zal Ik allen tot Mijzelf trekken*. Dit nu zei Hij om aan te duiden wat voor een dood Hij zou sterven’ (Joh. 12:32-33).

Juist als het middelpunt van het diepste lijden is Hij het middelpunt van zegen voor ons geworden, het aantrekkingspunt voor ons geloof en voor de hulde die wij Hem dankbaar mogen brengen. Hij, die het centrum is van de liefde van de Vader, is als de Mensenzoon verhoogd op het hout en zodoende het centrum van aantrekkingskracht voor een zondig mensengeslacht geworden.

Maar ook voor Zijn *verlosten* blijft Christus het middelpunt. Nadat wij ons als schuldige zondaars tot Hem aangetrokken voelden en tot Hem de toevlucht namen, wil Hij ons als de Zijnen rondom Zich vergaderen. Hij is het ware middelpunt van ons samenkomen als

gelovigen en Hij wil ook daar de aandacht tot Zich trekken. Dat maakt Johannes 20:19 ons duidelijk.

De wereld heeft Hem buitengeworpen. Het laatste dat de wereld van Hem heeft gezien, was een kruis en een graf. Maar Zijn *discipelen* leerden Hem als de Opgestane kennen en in hun midden werd Hij gediend en geëerd. Dat is nog steeds zo, en te midden van de Zijnen is Hij het centrum van *zegen*. Hij noemt ons Zijn broeders en Hij geeft ons vrede en vreugde. Hij toont ons Zijn handen en Zijn zijde. Als de Opgestane nodigt Hij ons telkens weer uit om bij de tekenen van Zijn lijden en sterven aan Hem te denken als Degene die voor ons in de dood is gegaan en het verlossingswerk heeft volbracht. Daar is Hij echter ook het middelpunt van *autoriteit*: wij erkennen Hem als onze Heer, die ons vanuit Zijn tegenwoordigheid uitzendt met een opdracht (vgl. Joh. 20:17-21).

In Psalm 22, waaruit ik al eerder citeerde, vinden wij dezelfde gedachte. Nadat Christus éérst het middelpunt van smaad en hoon is geweest in een vijandige wereld, is Hij vervolgens als de Opgestane het middelpunt van heil en zegen te midden van de verlost: ‘Verlos Mij uit de muil van de leeuw, en van de horens der woudossen. U hebt Mij geantwoord! Ik zal Uw naam aan Mijn broeders verkondigen, *in het midden van de gemeente zal Ik U lofzingen*’ (vs. 22-23).

Nu Hij bij Zijn opstanding uit de doden het antwoord op Zijn lijden heeft ontvangen, mogen wij met Hem een blijde lofzang aanheffen. Wij stemmen in met het lied van de verlossing, dat Hij als de ware Koorleider aanheft (vgl. Hebr. 2:12). Zo is Hij het middelpunt van onze aanbiddingsdiensten en van de overige samenkomsten waarbij wij tot Zijn naam vergaderd mogen zijn (Matt. 18:20).

Het is een kostbare belofte: 'Daar ben Ik in hun midden.' Jezus in het midden: in het midden van Zijn broeders, in het midden van Zijn verlostten, in het midden van Zijn discipelen. Laten wij aan onze roeping beantwoorden en Zijn rechten erkennen, en dat in tegenstelling tot de wereld die Hem juist uit haar midden heeft uitgebannen!

HET LAM IN HET MIDDEN VAN DE TROON

Er komt echter een tijd waarin ook dat zal veranderen. Dan zal Christus overeenkomstig het visioen van Openbaring 5 als het middelpunt van de hele schepping worden gezien en geëerd. Dit behoort ook tot de beloning die Hij zal ontvangen op Zijn lijden. Hij heeft niet alleen een recht verworven op de gemeente, die Hem nu al zegenend in haar midden heeft, maar tevens op de hele schepping. Hij heeft niet alleen de schat in de akker gekocht, die grote waarde voor Hem heeft in de wereld. Maar Hij heeft ook de akker zélf gekocht, d.i. de wereld als het terrein waar Hij werkzaam is als de Zaaier van het Woord (Matt. 13:38, 44). Hij heeft zelfs op naambelijders en ongelovigen een eigendomsrecht verworven; en op alle dingen, de geschapen werkelijkheid die ons omringt en die Hij zal verlossen, verzoenen en vernieuwen.

En zo zal straks de tijd aanbreken van de herstelling van alle dingen, waarin alle knie zich voor Hem zal buigen en alle tong Hem als Heer zal belijden. Dan zal alles in de juiste verhouding tot Hem komen te staan als het ware centrum van Gods wegen. Openbaring 5 tekent ons Christus in dit karakter. Johannes ziet Hem in het midden van de *troon*, als het middelpunt van Gods regeringsmacht. De leeuw uit

de stam van Juda, die het Lam geworden is, bezit het recht en de waardigheid om de wereld voor God op te eisen, en dit doet Hij door middel van de oordelen die Hij vanaf Openbaring 6 uitoefent.

Reeds in Openbaring 1 tot 3 zien wij Christus als de Rechter, daar te midden van de zeven gouden kandelaars, die een beeld vormen van de christenheid in haar verantwoordelijkheid, de gemeente als lichtdraagster hier op aarde. Dáármee begint het oordeel, dus bij Gods eigen huis, zoals Petrus zegt (1 Petr. 4:17). En daarop volgt na de troonvisioenen van Openbaring 4 en 5 de uitoefening van het oordeel over de wereld. Deze rechterlijke activiteit voert Christus vanuit de troon in de hemel uit, totdat in Openbaring 19 de hemel zich opent en Hij persoonlijk verschijnt om de heerschappij te aanvaarden en Gods Koninkrijk definitief op aarde te vestigen. Steeds is Christus dus het middelpunt van Gods regeringswegen, zowel ten aanzien van de ontrouwe en falende gemeente als ten aanzien van de wereld die Hem had buitengeworpen.

Maar in Openbaring 5 tekent Johannes de Rechter als een *Lam*, staande als geslacht, want het is juist door het offer van Zijn leven dat Hij onvervreembare rechten heeft verworven op allen die de troon omringen, ja, op de hele schepping die hier wordt gezien in verbinding met de troon. De troon, en te midden daarvan het Lam, staat in het centrum van de steeds wijder wordende kringen van schepselen die God en het Lam hulde bewijzen.

Ook hier staat Jezus dus in het midden, eerst van de troon zelf en van de vier levende wezens, die ten nauwste met de troon verbonden zijn. Zij symboliseren resp. de kracht, de standvastigheid, de wijsheid en de snelheid van Gods regering, en kunnen worden opgevat als de

vertegenwoordigers van de engelenmachten die deze regering ten uitvoer brengen.

Maar onmiddellijk daarop volgt de kring van de vierentwintig oudsten, die vóór het Lam neervallen en Hem het nieuwe lied toezingen. De verlost en verheerlijkte heiligen, die hier op aarde al voor Hem hadden gekniel en Hem als het ware middelpunt van hun eredienst hadden erkend, zullen na hun opname in de hemel hiermee doorgaan. Laten wij het niet vergeten: het Lam *blijft* het middelpunt!

Verder zien wij dan nog een ontelbare engelenschaar rondom de troon, die het Lam huldigt als Degene die waard is te ontvangen de kracht en rijkdom en wijsheid en sterkte en eer en heerlijkheid en lof. En de laatste en wijdeste cirkel wordt gevormd door elk schepsel in de hemel en op de aarde en onder de aarde en op de zee, en alles wat daarin is, met andere woorden: de hele schepping.

Het Lam ontvangt de universele eer die Hem toekomt – wat nog niet wil zeggen dat allen ook *delen* in het heil dat Hij heeft aangebracht, maar wel dat alle knie zich voor Hem zal moeten buigen en Hem zal erkennen als het centrum van heerlijkheid en eer.

18. ACHT DINGEN DIE ER STRAKS NIET MEER ZULLEN ZIJN IN DE NIEUWE SCHEPPING

1. En de *zee* was niet meer (Openb. 21:1). De zee staat voor chaos en verwarring, menselijke onrust. Dat zal dan voorbij zijn. De goddelozen zijn als de zee, zo opgezweept dat zij niet tot rust kan komen; de goddelozen hebben geen vrede (Jes. 48:22; 57:21).
2. Geen *tranen* meer, want ‘Hij zal elke traan van hun ogen afwissen’ (Openb. 21:4). Elke herinnering aan het lijden zal voorbij zijn.
3. De *dood* zal niet meer zijn (Openb. 21:4). Vgl. Jesaja 25 en 1 Korinthiërs 15. De dood is nu de sluier die alle natiën omsluit, maar de laatste vijand is dan tenietgedaan. De dood is verslonden tot overwinning.
4. Noch *rouw* (Openb. 21:4). Er is geen verdriet, en geen scheiding meer van geliefden.
5. Noch *geschrei* (Openb. 21:4). Of: geklaag. Er zal geen enkele vorm van leed en verdriet meer zijn.
6. Noch *pijn* (Openb. 21:4). Of: moeite. Geestelijke, psychische en lichamelijke pijn en moeite zal men niet meer kennen.

7. Geen *nacht*, want ‘geen nacht zal daar zijn’ (Openb. 21:25; 22:5). Letterlijk en figuurlijk zal er geen duisternis meer zijn. De nacht van de zonde is voorgoed geweken.
8. Geen *vloek*, want ‘er zal geen enkele vervloeking meer zijn’ (Openb. 22:3). Geen zonde zal er nog zijn, dus ook niet meer de vloek vanwege de zonde. God maakt alle dingen nieuw.

Bron verantwoording cover:

Inzet: Het Lam Gods door Jan van Eyck en Hubert van Eyck (1432). Wikimedia

Distributie:

CBC 't Gulden Boek te Houten

Website: www.cbcboek.nl

E-mail: info@cbcboek.nl